

اثرگذاری بر نوامبر

تنش در خاورمیانه
چه تاثیری بر آرای هریس و ترامپ دارد؟

علی بیگدلی
استاد دانشگاه و کارشناس مسائل آمریکا

به صورت سنتی نگاه جمهوری خواهان به درون آمریکا است و سعی می کنند که بر مسائل داخلی و ارزش های خود متمرکز باشند اما دموکرات ها نگاهشان به بیرون از آمریکا دوخته شده و این برای آمریکایی ها یک مشکل اساسی به حساب می آید؛ چراکه توده های جامعه ایالات متحده عموماً دغدغه اقتصادی دارند. از سوی دیگر باید توجه شود که دموکرات ها از آرای اقلیت های حاضر در آمریکا برای پیروزی در انتخابات بهره می برند که اقلیت های آسیایی، سیاه پوست، لاتین تبارها، مسلمانان و ... را شامل می شوند و البته بخش وسیعی از یهودی ها طرفدار دموکرات ها هستند. در میان سیاه پوستان و سفیدپوستان و طیف های دیگر هم طرفداران جمهوری خواهان به چشم می خورند و عموماً این جماعت هر اتفاقی که رخ دهد، نگاهشان به جمهوری خواهان است، اما وضعیتی که در خاورمیانه وجود دارد به نوعی باعث شده تا یک تلاطم در جامعه ایالات متحده و به خصوص در اثای انتخابات ریاست جمهوری نوامبر به وجود بیاید.

به عنوان مثال، در جامعه آمریکا اهمیت بنزین حتی از آب آشامیدنی هم بالاتر است و به همین دلیل اگر ایران از سوی اسرائیل هدف قرار بگیرد، یا حتی فارغ از این موضوع، تنش در خاورمیانه ابعاد گسترده و عمیق تری پیدا کند، ممکن است که قیمت نفت دچار نوسان شود و همین موضوع می تواند بر قیمت بنزین در آمریکا و حتی بازارهای مالی و بورس تاثیر بگذارد که خروجی آن بدون شک بر انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده تاثیر منفی می گذارد. در این شرایط بی توجهی نتانیاهو به جو بایدن و سیاست های آمریکا در قبال منطقه موجب شده تا تمام این روندهای مذکور تشدید شود. اینکه نخست وزیر اسرائیل به توصیه و خواسته های تیم ساکن در کاخ سفید توجه نمی کند، دقیقاً نشان از یک تنش سیاسی دارد؛ به عنوان مثال سفر یوآو گالانت، وزیر جنگ اسرائیل به آمریکا در این شرایط به دستور نتانیاهو لغو شد و او قصد دارد با این اقدام، نمایش قدرت مختص به خود را نمایان کند که البته نافرمانی سیاسی از آمریکا هم تلقی می شود.

این درحالی است که به نظر می رسد، نتانیاهو به ترامپ و تیم وی نزدیک تر است. توجه داشته باشید که جرد کوشنر، داماد ترامپ یک یهودی است و او را معمار توافق عادی سازی روابط اسرائیل با کشورهای عربی می دانند و او بود که باعث شد «پیمان ابراهیم» منعقد شود و موجب شد تا از ترامپ در جامعه یهودیان قدردانی شود. بر همین اساس، بخشی از نافرمانی نتانیاهو به این موضوع مربوط است که او اساساً درحال وقت خریدن بوده تا نتیجه انتخابات آمریکا مشخص شود و براساس سوابق باید گفت که نتانیاهو روابط نزدیک تری با ترامپ و جمهوری خواهان دارد. بر همین اساس هرچه تنش در خاورمیانه افزایش پیدا می کند، آرای کامالا هریس و دموکرات ها هم تقویت پیدا می کند. انتخابات ایالات متحده به صورت مستقیم بر حیات سیاسی نتانیاهو تاثیر مستقیم دارد سپس این رویداد سیاسی بر حیات شیخ نشین های حاشیه خلیج فارس تاثیرگذار خواهد بود که البته در این میان نوع نگاه و آرای اکثرال کالج ها پیش از هر چیز بر آینده هر دو نامزد انتخابات اثر عمیق می گذارد؛ چراکه در ۲۰۱۶ به رغم اینکه هیلاری کلینتون پیشتر بود اما ترامپ توانست، اکثرال کالج ها را به نفع خود جمع کند و در نهایت پیروز انتخابات شد. اینکه کدام نامزد وارد کاخ سفید خواهد شد به هیچ وجه مشخص نیست اما بدون شک وضعیت فعلی خاورمیانه به نفع دموکرات ها و خانم هریس نخواهد بود.

نکته مهم این است که همسر کامالا هریس، یهودی است و این خود می تواند یک مولفه مثبت باشد اما باید متوجه بود که یهودیان آمریکا صرفاً به ترامپ رای نخواهند داد؛ به عبارت دیگر، یهودیان آمریکا فقط طرفدار ترامپ نیستند بلکه در انتخابات ۲۰۲۰ بخش زیادی از یهودیان بازنگشته به جو بایدن رای دادند و بر همین اساس نمی توان گفت که جامعه یهودیان از اساس طرفدار ترامپ یا محافظه کاران هستند و به همین دلیل هریس هم یک موضع دوگانه در مورد پرونده غزه و لبنان و حملات اسرائیل دارد.

ادامه در صفحه ۳

رایزنی در ریاض

سازندگی بررسی می کند: سفر سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران به عربستان و گفت و گو با مقامات سعودی، چگونه منجر به مهار اسرائیل و کاهش تنش در لبنان و غزه می شود؟

۳
افق

کانال سازندگی

احتمال بالای تصویب FATF

پرونده FATF بالاخره با تصویب بسته خواهد شد؟ سوالی که از زمان روی کار آمدن دولت چهاردهم به عنوان یک مطالبه مطرح می‌شود و با خبر رئیس‌جمهور مبنی بر اینکه نامه‌ای را درباره این پرونده به مجمع تشخیص فرستاده، تبدیل به یک دستور کار ویژه برای دولت شده است. در همین راستا علالدین بروجردی، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس به خبر آنلاین درباره اظهارات اخیر وزیر اقتصاد مبنی بر تلاش دولت برای فراهم کردن زمینه اجرای FATF گفت: تکلیف پرونده‌هایی که از خاکریز مجلس عبور کردند و به مجمع تشخیص مصلحت نظام رفتند، مشخص است. آنها باید تصمیم‌گیری کنند و براساس آن تصمیم، اقدامات بعدی انجام شود. بنابراین سیر کار کاملاً روشن و مشخص است. لذا منتظر هستیم که ببینیم مجمع تشخیص مصلحت نظام چه تصمیمی می‌گیرد. وی همچنین در پاسخ به این سوال که فکر می‌کنید فضای مجمع تشخیص مصلحت نظام تا چه اندازه به نفع این خواسته دولت چهاردهم است، افزود: در هر صورت این تصمیم به رای اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام گره خورده است. البته پزشک‌های به‌عنوان رئیس‌جمهور کشور که مسئولیت اداره کشور را بر عهده دارد، طبیعتاً دلسوز و به دنبال رفع مشکلات است و باید پاسخگو باشد. بنابراین هر دو به وظیفه خودشان عمل می‌کنند و امیدواریم که خروجی تصمیم مجمع به نفع منافع ملی کشور باشد.

در موضوع جنگ باید عاقلانه رفتار کرد

حمله ایران به اسرائیل معادلات را تغییر داد و حالا اسرائیل در ضعف شدید قرار دارد و به نوعی احساس تحقیر شدگی می‌کند. در چنین شرایطی است که مقامات این رژیم ادعا می‌کنند که به ایران حمله خواهند کرد. در این بین اما رهبر انقلاب در سخنان اخیرشان مطرح کردند که جمهوری اسلامی ایران در هر اقدامی نه تعجیل می‌کند و نه تعلل. منصور حقیقت‌پور، فعال و تحلیلگر سیاسی درباره این موضوع به «انامینوزا» گفت: «در موضوع جنگ باید عاقلانه رفتار کرد و هر اقدامی را در موقع خودش انجام داد. افرادی که در هفته‌های قبل ایران را به سمت یک اقدام عجولانه هدایت می‌کردند، می‌خواستند انتقام ما از اسرائیل نازس باشد اما حرف مقام معظم رهبری این است که نه تعجیل و نه تعلل؛ یعنی دقیقاً در زمانی که اقتضا می‌کند باید اقدام شود». او ادامه داد: «اگر اسرائیلی‌ها خطایی مرتکب شوند و بخواهند حمله‌ای گسترده و حمله به تأسیسات هسته‌ای و سکوها نفتی کنند این بار ایران با ۵۰۰ موشک اسرائیل را هدف قرار می‌دهد. بعید می‌دانم آمریکایی‌ها آمادگی ورود به جنگ مستقیم با ایران را داشته باشند زیرا نسبت به توان ایران آگاهی دارند، می‌دانند که در چنین صورتی ایران می‌تواند به پایگاه‌هایش در منطقه چاه آسپیی بزند و عملاً زمین‌گیرش کند».

اهمیت نفوذ

مصطفی کواکبیان، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجه مجلس دهم در میزگرد اهمیت مقابله با نفوذ با نگاهی بر حضور اتباع و مهاجران غیرقانونی که با حضور شهریار حیدری، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجه مجلس یازدهم برگزار شد به نفوذ اطلاعاتی ایران در سایر کشورها اشاره کرد. وی می‌گوید: در جلسه‌ای که دبیر شورای امنیت ملی با اصحاب رسانه گذاشته بود، آنجا به شدت بحث کردم که این اسماعیل هنیه چه شد؟ چرا باید به این راحتی شهید می‌شد؟ مهمان ما بود. این نفوذ در عمق دستگاه‌های ما ایجاد شده است. معتقدم باید قدر سربازان گمنام را بدانیم و برای ما اهمیت و ارزش دارند اما باید کمی بیشتر دقت کنیم و بحث نفوذ را خیلی جدی بگیریم. دستگاه‌های خارجی کار می‌کنند و اصلاً هم به روی خودشان هم نمی‌آیند. اما ضرباتی را از این نفوذ خوردیم. فقط حادثه ترور هنیه نبود. چنانچه در آب‌سرد هم به نوعی هماهنگ کردند که حتی همسر شهید فخری‌زاده هم ضربه نبیند.

کُلِّمْ عَالِيَهَا قَانَ

هم‌اندیش ارجمند

سرکار خانم پوپک صمدی

عضو محترم حزب کارگزاران سازندگی ایران

مراتب تسلیت ما را در فقدان مادر گرامی‌تان پذیرا باشید.

روحشان قرین رحمت واسعه الهی

و خلد برین سرایشان باد.

روابط عمومی حزب کارگزاران سازندگی ایران

رفع نواقص ارومیه

محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور: باید در کنار اقدامات عملی، فرهنگ‌سازی کنیم. از دید دولت چهاردهم، طرح‌های نجات دریاچه ارومیه که در دولت‌های قبل تصویب شده، محترم است اما تلاش می‌کنیم اگر نواقصی در این طرح‌ها وجود دارد آنها را رفع کنیم و اگر نقاط قوتی بوده آنها را تقویت کنیم.

خط قرمز دولت

فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت: خط قرمز تصمیمات دولت چهاردهم، سفره مردم است به هیچ عنوان تصمیمی که منجر به فشار بر اقشار کم‌درآمد جامعه باشد، گرفته نمی‌شود. دولت چهاردهم با توجه به اینکه شعار خود را بر شفافیت و پاسخگویی قرار داده است به سمت حکمرانی خوب حرکت می‌کند و سعی می‌کند تا اصلاحاتی را اعمال کند.

آغاز بررسی بودجه ۱۴۰۴

سیدکامل تقوی‌نژاد، دبیر هیات دولت: از هفته آینده روند بررسی بودجه ۱۴۰۴ آغاز می‌شود، ارقام در ستاد اقتصادی مشخص شده‌اند و کلیات بودجه نیز مشخص شده و ان‌شالله با برگزاری جلسات عادی و فوق‌العاده ظرف دو هفته آینده، بودجه تقدیم مجلس می‌شود. همچنین در جلسه هیات دولت استانداران خراسان جنوبی، فارس و یزد معرفی شدند.

خبر خوش برای بازنشستگان

محمدباقر قالیباف در جلسه علنی مجلس از همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و اجرایی شدن آن خبر داد

گروه سیاسی: محمدباقر قالیباف در جلسه علنی روز گذشته از این موضوع خبر داد که در جلسه سه‌شنبه‌شب با رئیس‌جمهور پزشکیان و رئیس سازمان برنامه و بودجه درباره موضوع بازنشستگان، بحث و تبادل نظر شد و قرار بر این شد که همسان‌سازی حقوق بازنشستگان از این ماه آغاز و اجرایی شود. این خبر قالیباف و اینکه مبنای اجرایی شدن آن است، خبر مسرت‌بخشی است. این درحالی است که بسیاری از جریان مخالف دولت، قوه مجریه را مقصر اجرایی نشدن این مصوبه در عمر کوتاه این دولت می‌دانستند! متهم کردن ضمنی دولت به تعلل در اجرای متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان و به طور ویژه حقوق بازنشستگان تاملین اجتماعی درحالی است که نمایندگان مجلس به ویژه آنها که سابقه حضور در مجلس یازدهم را نیز داشته‌اند بیش از دیگران در جریان تازاری قریب به ۳۵۰ هزار میلیارد تومانی میان منابع و تکالیف بودجه‌ای که برای سال ۱۴۰۳ تصویب شده بود، قرار دارند.

مهم‌ترین وعده دولت سیزدهم

همسان‌سازی حقوق بازنشستگان یکی از مهم‌ترین وعده‌های دولت سیزدهم بود که در جریان برنامه هفتم توسعه به تصویب مجلس رسید. براساس مصوبه مجلس، افزایش ۹۰ درصدی حقوق بازنشستگان طی ۳ سال با فرمول تعیین شده باید از ابتدای سال ۱۴۰۳ آغاز می‌شد اما با گذشت ۵ ماه از آن وعده، نه تنها حقوق بازنشستگان متناسب‌سازی نشد؛ بلکه لایحه همسان‌سازی حقوق در لحظات پایانی سال ابلاغ شد تا اجرای آن به دولت چهاردهم واگذار شود.

براساس ماده ۴ آیین‌نامه، سازمان اداری و استخدامی و سازمان برنامه و بودجه باید طرف دو م‌ماه و با همکاری دستگاه‌های اجرایی و صندوق بازنشستگی ذی‌ربط در رابطه با مشمولان قانون مدیریت خدمات کشوری، قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت، قانون استخدام کشوری و سایر دستگاه‌های دارای قوانین و مقررات خاص استخدامی که پرداخت حقوق و مزایای کارکنان آنان مشمول دریافت مجوز یا نظارت سازمان اداری و استخدامی است، جداول مربوط به نحوه شناسایی و طبقه‌بندی بازنشستگان را براساس مبلغ کسور پرداختی توسط شاغلان مشابه و هم‌تراز در پایه، رتبه، مرتبه، طبقه، درجه، گروه یا سایر عناوین مشابه و با ملاک ۳۰ سال سابقه بیمه‌پردازی تهیه کرده و به صندوق بازنشستگی ذی‌ربط ابلاغ می‌کردند به نحوی که با توجه به تنوع گروه‌های شاغلان و بازنشستگان نظیر فرهنگیان مشمول رتبه‌بندی، اعضای هیات علمی و قضات، جداول به طور جداگانه تنظیم و ابلاغ شود.

در عین حال، یک م‌ماه مانده به روی کار آمدن دولت چهاردهم با امضای محمد مخبر، سرپرست ریاست‌جمهوری در دولت سیزدهم، لایحه اصلاح جزء ۲ بند (ر) ماده ۲۸ و تبصره ۴ ماده ۲۹ قانون برنامه ۵ ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران درخصوص متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان تاملین اجتماعی را برای اصلاح حقوق حداقل‌بگیران به مجلس ارسال کرد. در مقدمه توجیهی این لایحه آمده بود که در قانون برنامه هفتم، دولت مکلف به متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان تاملین اجتماعی تا ۹۰ درصد حقوق شاغلان است که این امر صرفاً به غیرحداقلی‌بگیران منحصر شده است؛ از آنجایی که ۷۵ درصد مستمری‌بگیران تاملین اجتماعی حداقل‌بگیر یا کمتر از آن هستند لذا وجود عبارت حداقل‌بگیر در این ماده از قانون برنامه هفتم سبب می‌شود تا این افراد مشمول متناسب‌سازی نشوند. در

از نمایندگان مجلس اما به‌رغم دانستن این واقعات گذشته، موضوع همسان‌سازی حقوق بازنشستگان را به موضوع نطق‌ها و تذکرات انتقادی خود تبدیل کرده‌اند و مجلس را چشم انتظار اجرای قانون بر زمین مانده معرفی کردند، بی‌آنکه توجه داشته باشند که این قانون ۷ ماه معطل اجرا مانده بود اما دولت تنها دو ماه است که آغاز به کار کرده است.

اقدام ماندگار دولت دوازدهم

متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان در صندوق بازنشستگی کشوری و تاملین اجتماعی از جمله اقدامات قابل توجه و ماندگار دولت دوازدهم است که هرچند ابهامات و نگرانی‌هایی پیرامون تاملین پایدار منابع مالی آن در سال‌های آتی وجود داشت؛ اما افزایش متوسط ۷۷ درصدی حقوق بازنشستگان کشوری و ۲/۵ برابر حقوق بازنشستگان تاملین اجتماعی را رقم زد و توانست بخشی از مشکلات معیشتی و حقوقی بازنشستگان را که طی سال‌های گذشته همپای نرخ تورم و نوسانات اقتصادی رشد نکرده بود تا حدودی جبران کند و اندکی از فشار بی‌امان روی بازنشستگان بکاهد. متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان در سال ۱۳۹۹ و تداوم آن در سال ۱۴۰۰ براساس منابع مندرج در قوانین بودجه عملیاتی شد. همچنین مقرر شده بود که برای سال ۵۰۹۹، ۵۰ هزار میلیارد تومان بابت رد دیون دولت تخصیص یابد که در یک مرحله ۳۹ هزار میلیارد تومان آن محقق شد. وقتی متناسب‌سازی مرحله اول در مرداد ۹۹ عملیاتی شد رضایتمندی بالایی در جامعه هدف شکل گرفت اما در ادامه دو عامل تورم و متناسب‌سازی در صندوق بازنشستگی کشوری و لشکری و فاصله ایجاد شده، موجب ناراضی مستمری‌بگیران تاملین اجتماعی شد. در نهایت مقرر شد، متناسب‌سازی مرحله دوم را از ابتدای سال ۱۴۰۰ داشته باشیم، بدین‌ترتیب با کمک دولت و مجلس، اعتباری در بودجه ۱۴۰۰ تصویب شد تا مرحله دوم متناسب‌سازی اجرا شود. در واقع ۸۹ هزار میلیارد تومان بابت دیون معوقه دولت به تاملین اجتماعی در بودجه پیش‌بینی شد. در همین راستا معاونت اقتصادی سازمان تاملین اجتماعی در جدیدترین گزارش خود اعلام کرده بود که در راستای وصول مطالبات از دولت، از محل تمهیدات پیش‌بینی شده براساس احکام قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور جمعاً مبلغ ۴۱ هزار

میلیارد تومان از بدهی‌های دولت تسویه شد. روندی که البته عمرش به دولت سیزدهم قد نداد.

سازمان تاملین اجتماعی هر ساله براساس ماده ۹۶ قانون تاملین اجتماعی، افزایش‌هایی برای سایر سطوح درآمدی و براساس ماده ۱۱۱ متناسب‌سازی حقوق‌ها را برای حداقلی‌بگیران انجام می‌دهد. ۵۵ درصد مستمری‌بگیران سازمان تاملین اجتماعی، حداقلی‌بگیر هستند که هر سال براساس ماده ۱۱۱ یک متناسب‌سازی برای آنها صورت می‌گیرد اما یکی از دلایل اصلی ایجاد شکاف درصد افزایش مستمری بین حداقلی‌بگیران و سایر سطوح، نحوه اعمال این افزایش‌های سالانه است که باعث اختلاف ۱۱۴ درصدی میان دریافتی حداقلی‌بگیران و سایر سطوح در دوره ۲۰ ساله از سال ۸۰ تاکنون شده است. برای ترمیم این شکاف لازم بود که متناسب‌سازی اجرا شود.

سازمان تاملین اجتماعی پیش از این یک مرتبه در سال ۸۱ و یک مرتبه در سال ۸۸ دست به متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان زد که به علت برخی حواشی و مشکلاتی که داشت، نتوانست رضایت همه بازنشستگان را تاملین کند. در سال ۸۱ براساس فرمولی تمام بازنشستگانی که تا آخر سال ۷۸ مستمری‌بگیر شده بودند، مشمول شدند و در سال ۸۸ حقوق‌ها براساس جدول تاملینی از ۱۲ تا ۸۲ هزار تومان به صورت پلکانی افزایش یافت و هر که مستمری کمتری می‌گرفت از افزایش بیشتری برخوردار شد. به گزارش ایسنا طی چند سال گذشته نیز به علت الزام و تکلیف قانونی محول شده در برنامه ششم توسعه، تلاش‌هایی برای متناسب‌سازی حقوق‌ها صورت گرفت اما به علت عدم تاملین بار مالی لازم به ویژه از سوی دولت که بدهی معوق و انباشته‌اش به تاملین اجتماعی بابت حق بیمه سهم کارفرمایی برخی اقشار و صنوف از ۳۰۰ هزار میلیارد تومان گذشته است؛ معطل ماند. در نهایت در سال ۹۹ مجدد نسبت به انجام «متناسب‌سازی پرداخت مستمری‌ها» با هدف افزایش سطح معیشت مستمری‌بگیران و همسان‌سازی حقوق آنان با بازنشستگان کشوری براساس قانون برنامه ششم توسعه و مطالبه هزینه‌های مترتب بر آن دولت اقدام شد که با برنامه دولت برای متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان کشوری و هم‌ترازی ۹۰ درصدی حقوق آنها با شاغلان هم‌زمان شد و گفته می‌شود این بار شرکا و نمایندگان بازنشستگان نیز در تعیین فرمول‌های متناسب‌سازی و به سرانجام رسیدن آن نقش داشتند.

با این حال نباید از نظر دور داشت که سازمان تاملین اجتماعی در همه سال‌های گذشته در کنار مشکلات ناشی از عدم بازنگری در قانون، اصلاحات پارامتریک، برخی سیاست‌گذاری‌های غیراصولی و کاهش ضریب پشتیبانی به علت تحمیل ۲۶ قانون مصوب- که طبق آن اقشاری از پرداخت حق بیمه معاف شده و پرداخت سهم بیمه کارفرمایی‌شان به دولت سپرده شده اما دولت از آن قوانین تبعیت نمی‌کند- با مشکلات تاملین تقدینگی هم دست‌وپنجه نرم می‌کند و بسیاری کارشناسان معتقدند تاملین اجتماعی به نقطه سر‌به‌سری رسیده و در آینده با چالش‌های بزرگی روبرو خواهد شد.

باید پذیرفت که عملکرد مطلوب سازمان تاملین اجتماعی فاصله زیادی با مقدرانش دارد. بدون‌شک در شرایط نابه‌سامان اقتصادی که به‌ویژه در سال‌های اخیر تشدید شده، عزم دولت و مجلس برای متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان را بالاتر برد که توانست تا حدودی از سختی و فشار موجود بر این قشر در وضعیت موجود بکاهد.

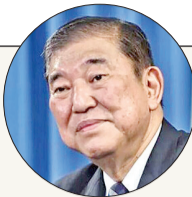
کنفرانس صلح اوکراین

دریا زاریونا، دستیار ارشد ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهوری اوکراین اعلام کرد که دومین کنفرانس صلح در ماه نوامبر برگزار نخواهد شد. اولین کنفرانس صلح اوکراین به میزبانی سوئیس ماه ژوئن برگزار شد اما از آنجایی که روسیه به آن دعوت نشده بود، دستاورد خاصی به همراه نداشت. آندری یرماک، رئیس دفتر زلنسکی پیشتر گفت که در تلاش است تا دومین کنفرانس را پیش از انتخابات ریاست جمهوری آمریکا برگزار کند.

استیضاح مکرون

پارلمان فرانسه پیشنهاد یکی از قانونگذاران جناح چپ این کشور را برای استیضاح مکرون رد کرده است. حزب چپ‌گرای «فرانسسه تسلیم‌ناپذیر» در سپتامبر پیشنهاد استیضاح رئیس‌جمهور فرانسه را مطرح و او را به ایجاد موانع در رویه‌های سیاسی در پی انتخابات زودهنگام پارلمانی ۳۰ ژوئن و ۷ ژوئیه متهم کرد. این حزب مدعی شد، اقدامات مکرون باعث بی‌اعتنایی به نتایج انتخاباتی شده است.

پارلمان ژاپن منحل شد

شینگرو ایشییا، نخست‌وزیر جدید ژاپن ۸ روز پس از انتصابش، مجلس نمایندگان این کشور را برای برگزاری انتخابات عمومی که قرار است در مورخ ۲۷ اکتبر (۶ آبان ماه ۱۴۰۳) برگزار شود، منحل کرد. ایشییا در مورد انحلال مجلس نمایندگان ژاپن گفت که قضاوت مستقیم مردم از طریق برگزاری انتخابات عمومی را خواستار است. دوره مجلس نمایندگان کنونی ژاپن رسماً اکتبر سال ۲۰۲۵ به پایان می‌رسد.

دیدگاه: گزارش خارجی

درباره جنگ

کتاب جدید «باب وودوارد» چگونه پشت پرده‌های ریاست جمهوری بایدن را به تصویر کشیده است؟

باب وودوارد، خبرنگار مشهور آمریکایی که به‌عنوان یکی از روزنامه‌نگاران تحقیقی شهرت یافته است، در تازه‌ترین کتاب خود تحت عنوان «جنگ» که ۱۵ اکتبر منتشر می‌شود به گفت‌وگوهای پشت‌پرده دوران ریاست جمهوری جو بایدن درباره مسائلی از جمله روابط با نخست‌وزیر اسرائیل و احتمال استفاده روسیه از بمب هسته‌ای در طول جنگ اوکراین پرداخته است. وودوارد در بخشی از کتاب خود نوشت: «بایدن در گفت‌وگوهای شخصی خود درباره نخست‌وزیر اسرائیل، از او با خشم و نفرت و به‌عنوان فردی بد و ستیزه‌جو یاد می‌کند». طبق ادعای وودوارد، بایدن همچنین از «ولادیمیر پوتین» همتای روس خود به‌عنوان نماینده «شیطان» یاد کرده است. این روزنامه‌نگار مشهور همچنین به روابط دونالد ترامپ با پوتین و محمد بن‌سلمان، ولیعهد عربستان پرداخته است. مبنای اطلاعات منتشر شده در کتاب جنگ، صدها ساعت مصاحبه‌های صورت گرفته بین مقامات کاخ سفید و وودوارد و افراد آگاه است. البته «استیون چوونگ»، سخنگوی ترامپ به سی.ان.ان گفت که وودوارد دسترسی خاصی برای نوشتن کتاب خود نداشته و هیچ‌یک از داستان‌های تخیلی او واقعیت ندارند! طبق کتاب وودوارد، مقامات آمریکایی در اکتبر ۲۰۲۱ از برنامه روسیه برای حمله به اوکراین با ۱۷۵ هزار سرباز آگاه شدند. او در وصف اشرف اطلاعاتی آمریکا مدعی شد: «اطلاعات به قدری دقیق بود که بسیاری فکر می‌کردند، نیروهای اطلاعاتی آمریکا در کرملین مأمور داشتند». وودوارد در بخش دیگری از کتاب خود به جنگ غزه، اقدامات اسرائیل و تاثیر مداخلات سستیزه‌جویانه تانیاها روی رابطه خود با بایدن پرداخت و نوشت: «پس از هفتم اکتبر ۲۰۲۳ و حمله صورت گرفته علیه اسرائیل، بایدن سریعاً حمایت خود از اسرائیل را ابراز کرد اما به مرور و با توجه به تحولات جنگ غزه، روابط او با تانیاها بحرانی شد». طبق گزارش وودوارد، بایدن در اواسط ماه آوریل، عدم وجود راهبردی واقعی در اقدامات تانیاها را زیر سوال برد و به نخست‌وزیر اسرائیل گفت که او «هیچ سیاست و راهبرد مشخصی ندارد».

ارسال کمک‌های بشردوستانه برای آوارگان تاکید کردند. این سلسله از سفرها به وضوح نشان می‌دهد که دستگاه دیپلماسی کشورمان تمام تمرکز و توان خود را به کار گرفته تا بتواند جنگی که اسرائیل در آتش آن می‌دمد را به پایان خود نزدیک کند.

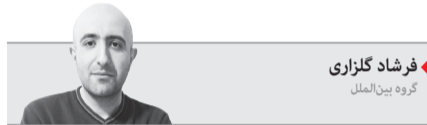
◀ **دیپلماسی منطقه‌ای ایران از نگاه رسانه‌های خارجی**

بدون‌شک این رفت‌وآمدها از نگاه رسانه‌های غربی و منطقه‌ای پنهان نمی‌ماند؛ چراکه چندی پیش هم رئیس‌جمهور پیش‌سازان در رأس هیاتی به قطر سفر کرد و قبل از آن هم وی در نخستین سفر خارجی خود به عراق عزیمت کرده بود که باز هم اهمیت دیپلماسی منطقه‌ای در دولت چهاردهم را به تصویر می‌کشد. در این میان گاردین با انتشار گزارشی نوشت است: «با توجه به سفر وزیر امور خارجه ایران به عربستان سعودی در میان بالا رفتن تنش‌های منطقه‌ای، ایران نقش حساس و مهمی برای رسیدن به آتش‌بس در لبنان و غزه دارد و ریزنی‌های طرفین برای آتش‌بس در غزه و لبنان تعیین‌کننده خواهد بود. این نشریه انگلیسی نوشت: «ایران و عربستان سعودی در وضعیتی که «نزدیک به جنگی منطقه‌ای در چند جبهه است»، دو بازیگر مهم منطقه‌ای هستند». به بیان گاردین عراقچی که به بیروت و دمشق نیز سفر کرده، احتیاط زیادی درباره مقاصد ایران به خرج داده اما نقش ایران برای هر گونه تصمیمی درباره حزب‌الله لبنان، تجدید قوای آن یا جلوگیری از تبدیل شدن لبنان به غزه دوم اهمیت بسیار زیادی دارد. گاردین همچنین مدعی شد که بیشترین حد از مذاکرات عربستان-ایران بر چگونگی پاسخ به حمله اسرائیل به لبنان و تمایل ایران برای احیای مسیری دیپلماتیک برای بهبود این وضعیت متمرکز خواهد بود.

رایزنی در ریاض

سازندگی بررسی می‌کند: سفر سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران به عربستان و گفت‌وگو با مقامات سعودی، چگونه منجر به مهار اسرائیل و کاهش تنش در لبنان و غزه می‌شود؟

پرونده جنگ غزه که به تازگی یک ساله شده همچنین حملات متعدد اسرائیل به لبنان که مجموعاً صدها هزار کشته و زخمی بر جای گذاشته از اصلی‌ترین موضوعات جاری در سیاست بین‌الملل به حساب می‌آید اما کشورهای منطقه این پرونده را اولویت سیاست خارجی خود قرار داده‌اند و ایران هم مستثنای این جمع نیست؛ به‌گونه‌ای که جلوگیری از ادامه تنش در خاورمیانه و پایان جنگ در غزه حالا در دستور کار دستگاه دیپلماسی کشورمان قرار گرفته است. بر همین اساس سیدعباس عراقچی، وزیر خارجه کشورمان که قرار بود برای رایزنی درخصوص این پرونده روز سه‌شنبه به ریاض برود و با همتای خود دیدار کند اما سفر به چهارشنبه موکول شد.

اسماعیل بقای‌هامانه، سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان چهارشنبه ظهر در پیامی که در حساب شخصی خود در شبکه اجتماعی ایکس به اشتراک گذاشت، اعلام کرد که «سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه کشورمان در چارچوب رایزنی‌های دیپلماتیک و هماهنگی جمهوری اسلامی ایران با کشورهای منطقه برای توقف نسل‌کشی و حملات اسرائیل و کاهش آلام بپردازان و خواهرانمان در غزه و لبنان امروز به پادشاهی عربستان سعودی سفر خواهد کرد». وی افزود که نسل‌کشی و تجاوز باید متوقف شود همچنین خاطر نشان کرد که

ایران مصمم به تقویت روابط با همسایگان خود برای تضمین ثبات و امنیت و توسعه همکاری‌های اقتصادی به‌گونه‌ای است که در خدمت همه مردم منطقه باشد.

در این راستا، وزیر خارجه کشورمان بعدازظهر چهارشنبه وارد ریاض شد و در بدو ورود به ریاض درخصوص اهداف سفر خود اعلام کرد که «روابط ما با عربستان روابطی رو به رشدی است و در مسیر خوبی درحال پیشروی است». به گزارش ایرنا، وی بیان کرد که «هدف من از این سفر رایزنی درخصوص مسائل منطقه و تحولاتی است که در منطقه درحال صورت گرفتن است. در لبنان و غزه و جناباتی که رژیم صهیونیستی در حال ارتکاب آن است، آوارگانی که هم‌اکنون در لبنان وجود دارند و نحوه کمک‌رسانی به آنها». وزیر امور خارجه تصریح کرد که «بحث مسائل منطقه هدف اصلی سفر است؛ البته درخصوص مسائل دوجانبه حتماً در سفری جداگانه به آن خواهیم پرداخت». عراقچی خاطر نشان کرد: «امیدوار هستیم که این رایزنی‌ها بتواند به شرایط بهتری برای فلسطین، لبنان و صلح منطقه منجر شود».

بر این اساس، وزیر خارجه کشورمان بعدازظهر چهارشنبه پس از ورود به ریاض با «فیصل بن‌فرحان» همتای سعودی خود دیدار و گفت‌وگو کرد. همچنین اسماعیل بقای‌هامانه سخنگوی وزارت امور خارجه عصر چهارشنبه با اشاره به دیدار وزرای خارجه ایران و عربستان در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: دکتر عراقچی، وزیر امور خارجه، گفت‌وگوهای مفید و سازنده‌ای با همتای عربستانی خود، امیر فیصل بن فرحان درخصوص آخرین تحولات منطقه به ویژه غزه و لبنان داشتند. طرفین خواستار توقف جنگ علیه غزه و لبنان و رساندن هرچه سریع‌تر کمک‌های انسان‌دوستانه به آوارگان شدند. وی گفت که دو وزیر همچنین با مرور آخرین وضعیت روابط دوجانبه بر عزم مشترک برای ادامه مسیر تقویت روابط در حوزه‌های مختلف سیاسی، امنیتی و اقتصادی تاکید کردند. از سوی دیگر این دیپلمات

اسرائیل بارها به عنوانی مختلف اعلام کردند که قصد دارند به ایران پاسخ دهند و در این راستا، تمام رسانه‌های آمریکا و اسرائیل به انضمام مطبوعات و رسانه‌های منطقه‌ای سعی داشتند تا براساس راهبردهای خود به این موضوع ضربت دهند. به عنوان نمونه، رسانه‌های آمریکا طی هفته گذشته و روزهای قبل بر این موضوع متمرکز شدند که مقامات ایالات‌متحده و تیم جو بایدن درحال رایزنی با اسرائیل هستند تا پاسخ آنها به تهران را تا حد زیادی لغو کنند اما آرام‌آرام این موضوع جای خود را به سناریوی دیگری داد و در سناریو جدید، بحث بر سر این بود که آمریکا می‌خواهد ضربت این پاسخ را کاهش دهد!

در اسرائیل هم رسانه‌ها سعی کردند تا برخی اهداف را برای القای یک جنگ روانی عمومی مطرح کنند و حتی بحث احتمال هدف قرار گرفتن تاسیسات هسته‌ای و زیرساخت‌های نفتی را مطرح کردند و سعی می‌کنند بر همین روال کار خود را ادامه دهند. در رسانه‌های منطقه‌ای هم چنین اوضاع و احوالی قابل رؤیت است و بر همین اساس باید گفت که بخشی از سفر وزیر خارجه کشورمان به ریاض می‌تواند به این موضوع مربوط شود. از سوی دیگر، روابط دوجانبه را هم باید از محورهای دیدار و گفت‌وگو وی بدانیم که ذیل «دیپلماسی منطقه‌ای دولت چهاردهم» مطرح می‌شود و وزیر خارجه کشورمان بعد از بازگشت از نشست سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد که در نیویورک برگزار شد، درحال فعال کردن این موضوع است. عراقچی جمعه (۱۳ مهر) به لبنان سفر کرد و به منظور دیدار با مقامات لبنان وارد بیروت شد سپس روز شنبه (۱۴ مهر) به سوریه رفت و با بشار اسد، رئیس‌جمهوری این کشور در دمشق دیدار و گفت‌وگو کرد. همچنین عراقچی و بدر عبدالعاطی، وزیر خارجه مصر، روز دوشنبه و در یک تماس تلفنی درخصوص آخرین تحولات منطقه‌ای رایزنی کردند و طرفین در این گفت‌وگو بر ضرورت افزایش تلاش‌های دیپلماتیک برای توقف تهاجم اسرائیل به لبنان و غزه

ادامه یادداشت روز

اثرگذاری بر نوامبر

اینکه امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه از عدم ارسال تسلیحات به اسرائیل سخن می‌گوید به نوعی نشان می‌دهد که او نمی‌خواهد مسلمانان را علیه خود تحریک کند و بر همین اساس است که می‌بینیم کاملاً هریس هم در مورد حقوق فلسطینیان و لزوم پایان جنگ در غزه و لبنان سخن می‌گوید؛ چراکه او هم به آرای مسلمانان نیاز دارد و حتی تعداد آنها از حیث جمعیتی بیشتر از یهودیان است. این درحالی است که در انتخابات ریاست جمهوری آتی آمریکا صرفاً پرونده غزه و لبنان مطرح نیست بلکه باید توجه شود که پرونده اوکراین هم وجود دارد و تیم بایدن توانسته در این خصوص خروجی مثبتی به نفع خود کسب کند.

از ۱۹۴۸ یعنی از زمان تاسیس اسرائیل تاکنون تا به این حد ما شاهد اقدامات متعدد نظامی و امنیتی از سوی تل‌آویو در منطقه نبودیم؛ به‌گونه‌ای که در غزه، لبنان، یمن و حتی سوریه شاهد حملات اسرائیل هستیم که در این فضا، تظاهرات علیه تانیاها کمتر از گذشته در اسرائیل به‌خصوص تل‌آویو برگزار می‌شود و عملاً موضوع آزادسازی اسرای اسرائیل که در اختیار حماس بودند فعلاً در اسرائیل به یک محور فرعی تبدیل شده است. او با ادامه عملیات‌های نظامی به دنبال آن است که به افکار عمومی بفهماند، این روند باید ادامه داشته باشد تا به‌زعم او بر دشمنان اسرائیل فائق آیند اما واقعیت این است که هیچ‌کس نمی‌داند او تا کجا قرار است این مسیر را ادامه دهد. بدون‌شک این روند و عملیات‌های اسرائیل علیه غزه و لبنان حتی بعد از برگزاری انتخابات ایالات‌متحده می‌تواند ادامه داشته باشد و با آمدن ترامپ می‌تواند شیب صعودی به خود بگیرد.

شهرستان الشوف در استان جبل لبنان را هدف قرار داده است.

دریچه: تحلیل عادات

حفاظت از داشته‌ها

همانگی برنامه توسعه با فرهنگ محلی

حسن محرابی
پژوهشگر

رود به عصر فناوری و با گسترش و افزایش وسایل ارتباطی و جاده‌های متعدد؛ ترد میان مردم ساکن در جوامع مختلف پیامدهای مثبتی داشته است. پیامدهایی از جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی، بهره‌گیری از امکانات آموزشی و بهداشتی و مانند آن. اما یک خطر مهم نیز در این میان وجود دارد و آن از بین رفتن فرهنگ و رسوم محلی است که به‌عنوان تجلی اصلی هویت ساکنان هر منطقه از کشورمان به‌شمار می‌آید.

در حقیقت فرهنگ محلی حس هویت را برای جوامع کوچک (مثلاً روستایی) و ساکنان آن فراهم می‌کند. این هویت درک سنت‌ها و ارزش‌های مشترک را تسهیل می‌کند، که همگی برای شناسایی مردم یک کشور به‌عنوان یک تن واحد ضروری هستند. بنابراین حفظ فرهنگ ملی یک ضرورت بنیادین است، زیرا این فرهنگ یکی از محرک‌های اصلی مردم برای سفر، تجربه فرهنگ‌های دیگر در سراسر کشور است. مردم اغلب هنگام سفر از فرهنگ‌ها و استناداردهای زندگی متفاوت شگفت‌زده می‌شوند، زیرا یکی از اهداف سفر، تجربه و یادگیری فرهنگ‌های مختلف است تا آگاهی و یادگیری عمومی ما را افزایش دهد. بر این مبنا فرهنگ آرمان‌ها، سنت‌ها، هنرها، ساختارها و ارزش‌های یک جامعه و موارد مشابه دیگر را در بر می‌گیرد یا به تعبیری دیگر؛ فرهنگ تعریف الگوهای رفتاری افراد در یک جامعه خاص است.

مهم‌ترین خطر در زمینه نادیده گرفتن فرهنگ‌های محلی آن است که به‌ندرت به نقش مهم فرهنگ محلی در برنامه‌های توسعه توجه می‌شود. حال آنکه باید بدانیم در همه انواع تحقیقات و برنامه‌ریزی‌های کلی باید نقش فرهنگ محلی را به منظور درک کامل‌تر از توسعه یک جامعه چندفرهنگی در نظر گرفت. توجه به تنوع فرهنگ در یک جامعه به طور قابل توجهی به کلیه برنامه‌ها شکل بهتری می‌دهد، زیرا فرهنگ محلی گزیننده‌های منحصر به فردی برای توسعه اقتصادی و... مبتنی بر فرهنگ محلی ارائه می‌دهد. از دیگر سو، باید بدانیم برداشت‌ها و تفاسیر محلی از تاریخ یک جامعه، رویدادهای گذشته را منعکس می‌کند که به خواسته‌ها، احساسات و علائق آن‌هایی که در حال حاضر در آن جامعه ساکن هستند، مطابقت دارد، و اصولاً این موارد توسط آن‌ها هدایت می‌شوند. بنابراین درک این امر برای دست‌اندرکاران توسعه جامعه، ضروری است. آنها باید این فرهنگ‌های کهن و تاریخی را در تلاش برای بهبود رفاه محلی در نظر بگیرند، چراکه با توجه به ارزش‌ها، سنت‌ها و عوامل مرتبط با آن می‌توان به تلاش‌های توسعه‌ای کارآمدتر و مؤثرتر دست یافت. فرهنگ محلی حس هویت را برای جوامع کوچک و ساکنانش فراهم می‌کند. این موضوع، درک سنت‌ها و ارزش‌های مشترک را نیز تسهیل می‌کند، زیرا همگی برای شناسایی برنامه‌های در دست اقدام و برای بهبود وضعیت جوامع ضروری هستند. از دیگر سو این امر بر اعتماد جوامع مختلف برای گرد هم آمدن در زمینه رسیدگی به نیازها و مشکلات خاص تأثیر می‌گذارد. این تعهد محلی در میان ساکنان، صرف‌نظر از شرایط اقتصادی یا سیاسی، می‌تواند به‌عنوان ابزاری ارزشمند در شکل دادن به اثربخشی گزینه‌های توسعه و اقدامات عمومی و محلی در نظر گرفته شوند. چنین تعهدی، مبتنی بر فرهنگ و هویت مشترک، می‌تواند به‌عنوان یک ابزار بالقوه مهم در حفظ دولت محلی و ملی، توسعه و تلاش‌های بهبود اجتماعی دیده شود. بنابراین ایجاد پیوند ملی بر مبنای فرهنگ محلی برای توسعه مهم است، زیرا در چنین وضعیتی مردم هر محل و با هر فرهنگی در تلاش‌های توسعه‌ای که ارتباط مستقیمی با آنها دارند، شرکت کرده و به آن متعهد می‌مانند. بدین ترتیب تلاش‌های توسعه‌ای که فرهنگ محلی را در نظر می‌گیرند یا بر آن تمرکز می‌کنند، مکانیسمی را برای پیوند دادن ساکنان محلی به فرآیند توسعه فراهم می‌کنند، یک نیاز اساسی و امروزین است. در حقیقت از طریق چنین تلاش‌هایی، ساکنان محلی می‌توانند توسعه‌ای را تشویق کنند که فرهنگ آنها را حفظ یا ارتقا دهد. این امر، به‌ویژه در تلاش‌های توسعه‌ای که به دنبال برانگیختن مشارکت محلی، داوطلبانه و اقدام اجتماعی هستند، اهمیت دارد. بنابراین، بسیار مهم است که به تنوع فرهنگ‌های محلی تأکید کرد و در هر نوع اقدام و برنامه‌ریزی، آن را مبنا قرار داد تا این شعار مشهور همه برای یکی و یکی برای همه، مصداق پیدا کند.

ترجمه‌های لیلی گلستان

پنج عنوان از مجموعه «انسان‌های کوچک آرزوهای بزرگ» با عنوان‌های کوکو شلن، بروس لی، زها حدید، مادر ترزا و استیو که با ترجمه لیلی گلستان از سوی نشر فیل منتشر شده با حضور مترجم کتاب، پژمان نوروزی (طراح موزه و مروج علم) و پگاه رضوی (قصه‌گو و موزیسین) عصر روز پنج‌شنبه، ۱۹ مهر ساعت ۱۶ در کتابسرای راوی رونمایی می‌شود.

نگوداشت بهمنی

در آستانه چهلین روز درگذشت استاد محمدعلی بهمنی، آیین چهارم و نکوداشت ایشان با حضور شاعران، اهالی ادب، اهالی موسیقی و هنر و علاقه‌مندان این شاعر عصر جمعه، ۲۰ مهر ساعت ۵ در باغ کتاب تهران برگزار می‌شود. محمد معتمدی، هادی منتظری، کیوان ساکت، بهروز رضوی، محمد سلیمانی و... از جمله مهمان‌های این برنامه هستند که به یاد استاد بهمنی شعرخوانی، اجرای موسیقی و سخنرانی خواهند داشت.

درگذشت حبیب‌الله آیت‌اللهی

حبیب‌الله آیت‌اللهی، نقاش پیشکسوت درگذشت. آیت‌اللهی متولد سال ۱۳۱۳ در شیراز بود. دوره لیسانس نقاشی را در دانشکده هنرهای زیبای تهران گذرانده بود و سپس دوره‌های فوق‌لیسانس زیبایی‌شناسی و دکترای هنرهای تجسمی را در دانشگاه سوربون پاریس طی کرده بود. او از اواخر دهه ۴۰ تدریس در دانشگاه را آغاز کرده و سال ۱۳۴۹ نیز اولین نمایشگاه انفرادی خود را در گالری «سیحون» برپا کرده بود.

پارادایم‌ساز تاریخ اندیشه

گزارش شب رسائل مشروطیت ایران غلامحسین زرگری‌نژاد

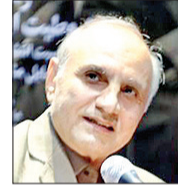
هفتصدوهفتادویکمین شب از شب‌های بخارا که به «رساله مشروطیت ایران» اختصاص داشت عصر یکشنبه، ۱۵ مهر در سالن فردوسی خانه اندیشمندان علوم انسانی برگزار شد. محمد ترکمان، عباس منوچهری، محمدعلی اکبری، غلامحسین زرگری‌نژاد و علی دهباشی سخنرانان این مراسم عبارت بودند.

علی دهباشی ابتدا به موضوع نشست پرداخت و گفت: «هفتصدوهفتادویکمین شب از شب‌های بخارا به بررسی کتاب «رساله مشروطیت ایران» اختصاص دارد. این کتاب با

مقدمه‌ای تفصیلی در باب تاریخ مشروطه، به همت دکتر غلامحسین زرگری‌نژاد، استاد بازنشسته دانشگاه تهران تصحیح و از سوی انتشارات نگارستان اندیشه منتشر شده است. تحقیق راجع به تاریخ مشروطه به قبل و بعد این کتاب تقسیم می‌شود و این کتاب می‌تواند منبعی باشد برای کسانی که علاقه‌مند تحقیق در این حوزه هستند.»

ذوالفقون عرصه تاریخ

در ادامه جلسه محمدعلی اکبری، پژوهشگر تاریخ ایران گفت: «دو بحث را در ارتباط با کتاب «رساله مشروطیت ایران» عرض خواهم کرد: مجموعه رسایل مشروطه یکی از جامع‌ترین مجموعه‌هایی است که به صورت یک‌جا فراهم آمده است. نکته دیگر این که درست است عنوان کتاب رسایل مشروطه است، اما مفهوم آن آوردن رسایلی در تأیید مشروطه نیست. ذکر رسایل موافق، مخالف و منتقد از ویژگی‌هایی است که این اثر دارد. اگر از من بخواهند در یک عبارت غلامحسین زرگری‌نژاد را وصف کنم، باید بگویم او ذوالفقون عرصه تاریخ است. بسیار تاثیرگذار پژوهش کرده و در قله قرار دارد. کمتر استادی را پیدا می‌کنم که در گستره و عمق مانند او باشد. گاهی برای دست یافتن به معنای یک لغت با کارشناسان و زبان‌شناسان مختلفی گفت‌وگو می‌کند تا معنای درست را به کار بگیرد. توضیحاتی که برای قابل فهم‌تر کردن این مجموعه در نظر گرفته، قابل تقدیر است. آیات، روایات و ارجاعات از متون دیگر از ویژگی‌هایی است که این اثر دارد. به‌عنوان ویژگی دیگر باید به مقدمه «رساله مشروطیت ایران» اشاره کنم که خود این مقدمه به تنهایی یک اثر مستقل است و در آن در مورد اندیشه تحولات و دو بلوک اصلی مشروطه‌خواهی بحث کرده است. ویژگی آخر این است که مولف انصاف را فروگذار نکرده است. در بیان ویژگی‌های اندیشگی مشروطه‌خواهی و مشروطه‌خواهی نگاه‌ها همیشه جانبدارانه است و خصوصاً روایت‌هایی است که در آن‌ها انصاف رعایت نمی‌شود. اما زرگری‌نژاد به‌گونه‌ای روایت نمی‌کند که پیشاپیش حکمی داده شده باشد. حتی گاهی اقتدر وسواس به خرج داده که اگر کسانی او را نشناسند دچار سوءتفاهم می‌شوند.»

تحلیل زمینه و زمانه مشروطه

محمد ترکمان هم درباره اسناد و مدارکی که قبل از انقلاب و بعد از آن راجع به مشروطه منتشر شده توضیحاتی ارائه داد و به چاپ «رساله مشروطیت ایران» و ۴۹ رساله‌ای که در آن به چاپ رسیده اشاره کرد و گفت:

پارادایم‌ساز تاریخ اندیشه

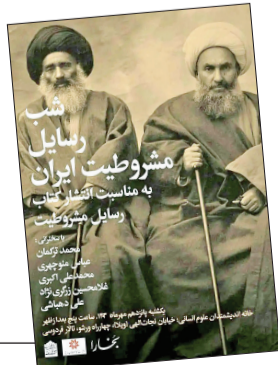

در ادامه این مراسم عباس منوچهری، پژوهشگر علوم سیاسی گفت: «در حوزه اندیشه سیاسی و اندیشه‌شناسی و بحث‌های روشی و در مواجهه با یک متن و این‌که در آن متن چه گفته شده است با چهار مولفه؛ مولف، زمینه، ساختار متن زبان‌شناسانه و مفسر روبه‌رو هستیم. بحث پدیدارشناسانه یک نخله این است که مفسر به زمینه‌های دیگر معنا می‌بخشد. زمانی که بعد از اتمام تحصیل به ایران برگشتم، غلامحسین زرگری‌نژاد یکی از اولین دوستانی است که با او آشنا شدم. بعد از رفتن به تربیت مدرس ارتباطمان همچنان عمیق به پیش رفت. در موسسه تحقیقات و توسعه علوم انسانی با هم همکاری بودیم. یکی از فعالیت‌های آن موسسه همایش مشروطه با نقطه اتکاء غلامحسین زرگری‌نژاد بود. زرگری‌نژاد پارادایم‌ساز در حوزه تاریخ اندیشه بوده است. واژه پارادایم هم اعتبار دارد و هم استفاده می‌شود. در حوزه علوم انسانی کسانی را داشتیم که خودشان نخله فکری تأسیس کردند. در حوزه اندیشه و تاریخ اندیشه به نظر من غلامحسین زرگری‌نژاد پارادایم‌ساز بوده است و هم‌چنان نیز ثمرات کارهای‌شان را می‌بینیم. تاریخ فکری کار تاریخ‌نگاری است. اگر می‌خواهد جریان مشروطیت را بشناسید، این رسایل، نوشته‌ها و جریان‌های فکری را بخوانید. این جریان‌های فکری مختصات فکری زمان مشروطه است و ایران و ایرانی زمان مشروطه را از طریق این رسایل می‌شناسید.»

شالوده‌شناسی حیات اجتماعی کنونی

غلامحسین زرگری‌نژاد در پایان این مراسم گفت: «من تعریف خاصی برای تاریخ دارم که بر آن پافشاری می‌کنم. ما باید سوابق تاریخی را ببینیم. من تاریخ را شالوده‌شناسی حیات اجتماعی کنونی می‌دانم، نه گذشته‌شناسی. گذشته در قلمرو تاریخ نیست، موضوع تاریخ اکنون است. من موجود کنونی هستم که این موجود کنونی محصول گذشته است. تاریخ سیاسی ضعیف‌ترین بخش تاریخ است و همیشه سعی کردم تاریخ فکری را دنبال کنم. من متفکران عصر قاجار را دسته‌بندی کردم، رسایل مشروطیت را هم با این اندیشه کار کردم و حوزه کاری من فکر مشروطه است.»

گزارش تلویزیون

شکست صداوسیما از آپارات

دیوان عالی کشور به نفع سایت آپارات رای داد

یکی از قدیمی‌ترین پرونده‌های حوزه تصویربرداری کشور با حکم دیوان عالی کشور بسته شد و به نظر می‌رسد حالا زمان خوبی است که قوانین حقوق مولفان که سال‌ها قبل تدوین شده براساس شرایط روز، بازنگری شود.

پرونده شکایت سازمان صداوسیما از بستر بخش آپارات در ۹ سال گذشته یکی از پرونده‌های پرفرازونشیب حوزه تصویربرداری کشور بوده که بسیاری از کارشناسان آن را ناشی از قوانین بسیار قدیمی، به‌روز نشده و فاقد بندهای مرتبط با شرایط روز نمایش و بخش آثار هنری می‌دانند؛ این در شرایطی است که قوانین کپی‌رایت و حقوق مولف در تمام دنیا هر سال بازنگری می‌شود و مسائل جدید و روز به آن اضافه می‌شود. از جمله این بازنگری‌ها نیز می‌توان به بازنگری‌های کپی‌رایت با توجه به پیشرفت‌های روزافزون هوش مصنوعی و پلتفرم‌های کاربرمحور و ... اشاره کرد.

در پرونده‌ای که ۹ سال قبل تشکیل شد، سازمان صداوسیما از آپارات در قوه قضائیه شکایت کرد و دلیل این شکایت نیز انتشار محتوای صداوسیما و نقض مالکیت فکری این سازمان توسط پلتفرم ذکر شده بود. این پرونده در نهایت با حکم دیوان عالی کشور مخومه اعلام شد و مدیرعامل آپارات از اتهامات مطرح شده، تبرئه شد. در حکم دیوان عالی کشور در سراسر رای دادگاه بدوی آمده است: شرکت دادخواه فعالیتش میزبان محور است و از محیط میزبان و کاربران با رعایت قوانین سایت نسبت به بارگذاری محتوا اقدام می‌نماید و مسئولیت آن نیز مطابق مقررات جاری استنادی بر عهده کاربر است. در ادامه همچنین تاکید شده که میزبان در صورتی مسئولیت دارد که در اجرای دستورات کارگروه تعیین مصادیق مجرمانه یا مقام قضایی تعلل و کوتاهی کرده باشد.

این حکم می‌تواند به عنوان یک رویه قضایی در نظر گرفته شود چرا که در یکی دو سال اخیر چندین و چند سکوی کاربرمحور مجوز فعالیت دریافت کرده‌اند. در عین حال به نظر می‌رسد همچنان جای قوانین مدون در این حوزه به شدت خالی است؛ و به ویژه آنکه رویه تولید محتوا از حالت سازمانی قبل تغییر کرده و با پیشرفت تکنولوژی، کاربران زیادی در ایران در حال تولید محتوا هستند. آذر ۱۴۰۱ یک سال بعد از روی کار آمدن پیمان جبلی در صداوسیما، محمدجواد شکوری‌مقدم، بنیان‌گذار آپارات در تویتر خود نوشت: «امروز حکم جدید کیفری بنده با شکایت شایک همیشگی، سازمان صداوسیما از آپارات صادر و ابلاغ شد. در این حکم با بی‌توجهی به کاربرمحور بودن آپارات، مسئولیت محتوای صداوسیما که از طرف کاربران در سایت آپارات بارگذاری شده را متوجه مدیر سایت دانسته‌اند». تیرماه ۱۳۹۷ نیز صداوسیما از آپارات به دلیل انتشار محتوای تلویزیون از طرف کاربران شکایت کرده بود. مدیر مالکیت فکری و حقوق بین‌الملل صداوسیما دو دلیل عمده را برای شکایت از آپارات برشمرد: نقض حقوق مالکیت فکری سازمان صداوسیما و اخذ نکردن مجوزهای لازم از سازمان صداوسیما برای فعالیت در عرصه صوت و تصویر فرآیند در فضای مجازی.

همان موقع پلتفرم آپارات به اظهارات این مدیر صداوسیما چنین واکنش نشان داده بود: «مقررات مندرج ذیل سایت آپارات بیانگر این امر است که مسئولیت تخلفات احتمالی محتوای ویدئویی بارگذاری شده با آپلودکننده آن است و مسئولیت سایت به طور خلاصه طبق قوانین و مقررات جاری محدود به حذف ویدئو از سایت به دستور مراجع قضایی و قانونی ذی‌ربط از جمله کمیته مصادیق جرائم رایانه‌ای یا درخواست‌کننده‌ای است که حق کپی‌رایت او یا دیگر حقوق قانونی‌اش از سوی آپلودکننده نقض شده باشد. اما تاکنون سازمان صداوسیما با وجود حضور در کمیته مصادیق، نه از طریق کمیته و نه رأساً هیچ اخطار یا نامه یا درخواستی برای حذف ویدئویی که آن را ناقض حق کپی‌رایت خود می‌داند به سایت آپارات ارسال نکرده‌اند. جالب آنکه تعدادی از شبکه‌های صداوسیما و برنامه‌های آنها رأساً درخواست ایجاد کانال اختصاصی روی سایت آپارات را داشته‌اند».

تجلیل از کوستا گواراس

آکادمی فیلم فرانسه اعلام کرد از کوستا گواراس، فیلمساز سرشناس و برنده اسکار با اعطای جایزه یک عمر دستاورد خود در جوایز سسزار ۲۰۲۵ تقدیر می‌کند. این سینماگر مولف ۹۱ ساله قبل از فرار به تبعید در پاریس، در یونان به دنیا آمد و بیشتر به خاطر سینمای سیاسی‌اش از جمله فیلم برنده اسکار «زِد» شناخته می‌شود که روایتی تخیلی از ترور گریگوریس لامبراکیس، سیاستمدار دموکرات یونانی در ۱۹۶۳ است.

بازی مت دیمون در فیلم نولان

کریستوفر نولان برای فیلم بعدی خود به یونیورسال بازمی‌گردد و قصد دارد، فیلمش را با بازی مت دیمون بسازد. مت دیمون که در فیلم‌های «بین ستاره‌ای» و «اوپنهایمر» این کارگردان جلوی دوربین رفته در حال مذاکره است تا در فیلم جدید وی نیز نقش‌آفرینی کند. نولان قرار است، فیلمنامه این فیلم را خودش بنویسد و آن را با همراهی همسرش اما توماس در کمپانی «سین کپی» خودشان تولید کند.

نمایش کلوزآپ در ایدفا

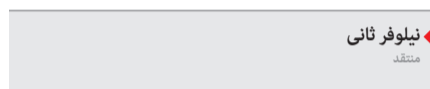
فهرست بخشی از آثار حاضر در سی‌وهفتمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم مستند آمستردام (ایدفا) در حالی اعلام شد که فیلم «کلوزآپ» یا «نمای نزدیک» ساخته عباس کیارستمی در سال ۱۹۹۰ در بخش ۱۰ فیلم برتر به روی پرده خواهد رفت. «کلوزآپ» درباره زندگی فردی به اسم حسین سبزیان است که به دلیل شباهتش به محسن مخملباف یکی از کارگردانان سینمای ایران، خود را به جای او معرفی می‌کند.

قصه‌ی مهاجرت جوانان

نگاهی به نمایش انگلیسی که این روزها در سالن هامون روی صحنه است

عکس: رضا جاویدی

نمایشنامه English یا انگلیسی، نوشته ساناز طوسی و برنده جایزه پولیتزر ۲۰۲۳ است که این شبها، دوره اجرای خود را در سالن هامون و به کارگردانی مشترک فراز غلامی و امید امیدی آغاز کرده است.

ساناز طوسی از خانواده‌ای مهاجر ایرانی است که در آمریکا به دنیا آمده و در اورنج کانتی ایالت کالیفرنیا بزرگ شده است. او در دانشگاه کالیفرنیا تحصیل کرده و دوره تخصصی هنرهای نمایشی را نیز در دانشگاه نیویورک گذرانده است.

ساناز طوسی در کارنامه خود دو نمایشنامه به نام‌های «کاش اینجا بودی» و «انگلیسی» دارد که نمایشنامه انگلیسی اولین بار در سال ۲۰۲۰ در برادوی و توسط کنود آدامز بر صحنه رفت و توانست جوایز زیادی از جمله جایزه بهترین نمایشنامه جدید آمریکایی Obie را به دست بیاورد. اما مهم‌ترین اتفاقی که برای انگلیسی افتاد، انتخاب آن توسط هیات داوران جایزه پولیتزر بود که در بخش درام سال ۲۰۲۳ برنده اعلام شد.

جایزه پولیتزر آمریکا یکی از جوایز مطرح دنیا به شمار می‌رود که از سال ۱۹۱۷ تاکنون هر ساله در یکی از زمینه‌های ادبیات، موسیقی و روزنامه‌نگاری به برندگان اعطا می‌شود. نامزدهای رشته‌های مختلف توسط متخصصان هر رشته انتخاب می‌شوند و برندگان جایزه‌های ۱۵ هزار دلاری را دریافت می‌کنند. آرتور میلر، تنسی ویلیامز و دیوید ممت نیز چهره‌های سرشناسی هستند که پیش‌تر این جایزه را دریافت کرده‌اند.

ساناز طوسی ۳۱ ساله در حال حاضر با کمپانی‌های تلویزیونی و نمایشی همکاری دارد و در حال نگارش و ادامه فعالیتش در این زمینه است و احتمالاً باز هم نام او را در آینده نزدیک خواهیم شنید.

«انگلیسی» از دو جنبه برای ما ایرانیان حائز اهمیت است. جدا از مسرتی که این جایزه ارزنده و معتبر به نویسنده‌های ایرانی تبار تعلق گرفته، داستان آن در ایران می‌گذرد و مرتبط با مردم و جوانان ایرانی است. جوانانی که برای مهاجرت تلاش می‌کنند حتی اگر مجبور باشند ۵ بار آزمون تافل را امتحان بدهند.

داستان طوسی ۶ هفته و در کلاسی از آموزش‌سکده زبان انگلیسی می‌گذرد که یک معلم و ۴ شاگرد در تلاش‌اند تا برای امتحان تافل آماده شوند. مرجان، معلم زبان این کلاس چند سالی در منچستر زندگی کرده و پس از بازگشت به ایران انگلیسی تدریس می‌کند. او هرچند از بازگشتش راضی است و احساس خوشبختی می‌کند اما دلش لک زده با کسی نتواند ساعت‌ها به زبان انگلیسی روان و بدون لهجه صحبت کند، یا در کنار او فیلم ببیند و شاید اینگونه دلتنگی پنهانش را رفع کند. او در کنار تدریس به شاگردانش، تلاش می‌کند آموختن زبان و انگلیسی را با تجربه‌های زیستی خود، چه در زمانی که مهاجر بوده و چه امروز که به آن مسلط و آموزش‌دهنده است، درهم‌آمیخته و منتقل کند.

او راه‌هایی را برای درک بهتر زبان دوم، پیچ‌وخم‌هایی که در مسیر این یادگیری و تغییراتی که حتی منجر به هویتی تازه می‌شود را با شاگردانش در میان می‌گذارد.

در کلاس ۴ شاگرد حضور دارند که هر کدام ویژگی‌های خاصی دارند که نماینده‌ای از نسل خود هستند. رویا زنی میانسال است که پسرش به همراه همسر و فرزندش در کانادا زندگی می‌کند، او تصمیم گرفته زبان پیاموزد تا بتواند از سمت آنها پذیرفته شده و ارتباط بیشتری برقرار

هرچند در استرالیا، انگلیس و آمریکا نیز این نمایش اجرا شده و از بازیگران ایرانی تبار بهره برده شده تا قادر به انتقال بهتر مفاهیم آن باشند. با این حال اجرای آن در ایران علاوه بر آشنایی با متن‌های برنده جوایز معتبر، بخشی از آکنویت معاصرمان را نیز شامل می‌شود. هرچند باید در نظر گرفت «انگلیسی» اساساً نمایشنامه‌ای غیرایرانی و نوشته شده به زبان انگلیسی است، هرچند شخصیت‌هایش ایرانی باشند و در ایران اتفاق می‌افتد.

گروه اجرایی و کارگردانی با انتخاب بازیگرانی مناسب و مسلط به زبان، همراه با طراحی صحنه و تئاتریکالیتبه لازم این ضرورت را درک و اجرایی کرده‌اند. هر بازیگر در نقش خود به خوبی جا گرفته و فضاسازی لازم را مهیا می‌کند. به ویژه بیتا عزیز در نقش مرجان معلم زبان، تمام زیرویها و لایه‌های عاطفی و منطقی کاراکترش را ایفا کرده و می‌درخشد. هر میمیگ، اکت و کنشی به کار می‌برد، معطوف به جهان ذهنی و درونی کاراکتر شده و نقشه کاملی از او را ترسیم می‌کند. دیگر بازیگران نیز موفق می‌شوند اما شاید در این میان شهاب نظام‌دوست، نیازمند کمی بدکست‌شدگی با دیگران و پختگی بیشتر در نقش امید است، با این حال تسلط و گفتار او به زبان انگلیسی قابل تحسین و ستایش است.

هرچند متن نگاهی کلی به مسائل جوانان ایرانی دارد و ساناز طوسی نیز به همین دلیل وارد جزئیاتی از مشکلات و معضلاتی که یک جوان ایرانی با آن دست‌وپنجه نرم می‌کند، نمی‌شود اما گروه اجرایی با حفظ وفاداری به متن، توانسته در فضاسازی کلی اثر، آن را کمی به شرایط بومی و زیستی ایران نزدیک کند و حال‌وهوای واقعی‌تری از این موقعیت ارائه دهد.

در نهایت اجرای انگلیسی، اگر هماهنگی ترجمه‌بخش‌های انگلیسی که بالانویس شده‌اند به درستی انجام شود و بخش زیادی از دیالوگ‌ها که با ناهماهنگی ترجمه از دست می‌روند، سینک و به موقع در دسترس قرار بگیرند، می‌تواند نمایشی درخور باشد. اجرایی که تمرین و همکاری دقیق بازیگران و گروه را به روشنی نمایان می‌کند. به ویژه طراحی صحنه که از برد سیاه، میز و صندلی‌های مناسب کلاس تشکیل شده و میزانش‌های مناسبی را ارائه می‌دهد.

کند. گلی، دختری ۱۸ ساله‌ای است که زبان را برای داشتن موقعیت‌های بیشتر می‌آموزد، الهام که کمی عصبی، حساس و ناآرام به نظر می‌رسد و با ۵ بار در آزمون تافل رد شده، برای دست آوردن درخواست تحصیلی در استرالیا لازم است که بتواند مدرک زبانش را بگیرد. امید نیز کاراکتر دیگری است که به زبان مسلط است و طی هفته‌های بعدی مشخص می‌شود که او در آمریکا به دنیا آمده و قصد مهاجرت ندارد اما برای درک هویت واقعی‌اش و ارتباط بیشتر با این زبان و افرادی که می‌توانند انگلیسی صحبت کنند، وارد این دوره شده است.

مرجان، معلمی است که تاکید می‌کند همه باید در کلاس «فقط انگلیسی» صحبت کنند و در غیر این صورت جریمه می‌شوند. او حتی در ساعات غیرکلاسی، با ابراز احساس و عواطفش نیز از انگلیسی استفاده می‌کند و از این طریق به آنان می‌فهماند برای دوام آوردن در کشوری دیگر، با فرهنگ و زبان و شرایط مختص خودش، ناگزیر باید از فرهنگ بومی و مادری جدا شده و جزئی از زبان و محیط نو شوند. اما آنجایی که وضعیت امید را در نوعی بلاتکلیفی می‌بیند و متوجه این عدم ثبات در هویت و گم‌گشتگی او می‌شود، این سختگیری را کنار گذاشته و فارسی به گفت‌وگو می‌پردازد.

ساناز طوسی در نمایشنامه خود تلاش کرده با ترسیم موقعیت یک کلاس آموزش زبان از مترسال و ابزارها و روش‌هایی که در آموزش بهره برده می‌شود مانند بازی، فیلم و موسیقی به زیرلایه‌های شخصیتی و عاطفی کاراکترهایش نفوذ کند و در موقعیت‌های متفاوت آنان را با موضوع اصلی، یعنی یادگیری زبان دوم و مهاجرت درگیر کرده و این مواجعه را دراماتیک و داستان‌پردازی کند.

او با اینکه در ایران زندگی نکرده اما توانسته این موقعیت‌هایی عاطفی و انسانی را با ظرافت ایجاد و مهیا کند و دغدغه زبان غیرمادری را با تجربه زیستی خود ارائه دهد. در بخشی از دیالوگ‌ها اشاره می‌کند که «نباید برای یادگیری با زبان دوم جنگید و دشمنانه برخورد کرد بلکه باید آن را در آغوش کشید و از آن خود کرد».

«انگلیسی» با وجود نویسنده و موقعیت مکانی قصه‌اش به نظر می‌رسد، انتخابی ضروری برای اجرا در ایران است.

دیدگاه: یادداشت روز

روزهای بد خاورمیانه مداقه‌ای بر آنچه در یک سال گذشته در منطقه گذشته است

محمد رضا ستاری
کارشناس مسائل بین‌الملل

از هفت اکتبر سال گذشته و زمانی که جنگ غزه آغاز شده، بسیاری از کارشناسان هشدار داده‌اند که خاورمیانه به‌مثابه انبار باروتی می‌ماند که هر لحظه امکان انفجار و وقوع یک جنگ فراگیر در آن وجود دارد. چنین هشدار در حالی دائماً مطرح شده که از سال گذشته به این سو به جای رفع تهدید بزرگی که بر سر کشورهای منطقه وجود دارد، شاهد هستیم که روزه‌روز بر دامنه تنش و درگیری‌ها افزوده می‌شود. در همین رابطه فارغ از اقداماتی که رژیم اسرائیل در تشدید تنش‌ها و ایجاد جبهه‌های جدید جنگ انجام می‌دهد که در جای خود بسیار اهمیت دارد، لازم است به بخش دیگری از ماجرا، یعنی نحوه کنش برخی از کشورها و رهبران عرب در منطقه دقت کنیم. می‌دانیم که خاورمیانه هرچند به‌عنوان حیاتی‌ترین منطقه جهان، به‌خصوص در طول یک قرن گذشته مطرح است، اما با توجه به تمامی ویژگی‌های منحصر به فرد ژئوپلیتیکی، ژئواکونومیک، ژئواستراتژیک و ژئوکالچری آن همچنان پرتنش و پر کشمکش‌ترین منطقه جهان نیز محسوب می‌شود؛ به طوری که قواعد بازی در خاورمیانه به‌گونه‌ای رقم خورده که هم سیاسی‌ترین منطقه بوده و هم قواعد صلح مصلح در آن پابرجاست.

در واقع هرچند فروپاشی امپراتوری عثمانی، مرزبندی‌های مصنوعی همچنین سابقه استعمار سبب شده تا مسیر تحولات در این منطقه به صورت طبیعی رقم نخورد اما رفته‌رفته به جای آنکه از سطح تعارضات در منطقه کاسته شود، شاهد هستیم که بازیگران مهم خاورمیانه در بهترین حالت با یکدیگر منافع موازی داشته و عمده مناسبات آنها را منافع متعارض تشکیل می‌دهد. در واقع نه تنها منافع مشترک میان کشورهای منطقه کماب است بلکه معدود منافع موازی نیز به واسطه نوع تحولات منطقه‌ای به سمت منافع متعارض سوق پیدا می‌کند. این موضوع زمانی تشدید می‌شود که بازیگران اصلی منطقه، قادر به ایجاد اشتراکات اقتصادی با یکدیگر نبوده تا به واسطه این اشتراکات به همگرایی اقتصادی سپس همگرایی سیاسی و امنیتی برسند؛ مانند آنچه که بعد از جنگ جهانی دوم در اروپا رخ داد و در نهایت منجر به تشکیل اتحادیه اروپایی شد. علاوه بر این، مساله مهم دیگر این است که اگر سطح تنش‌های منطقه‌ای در جهان را به سه دسته مرزی-سرزمینی، سیاسی-ایدئولوژیک و قومی-مذهبی تقسیم کنیم، خاورمیانه نه تنها هر سه این تنش‌ها را در خود جای داده بلکه در پاره‌ای از موارد این کشمکش‌ها به صورت ترکیبی نیز در میان برخی کشورها بروز و ظهور می‌کنند.

به همین دلیل خاورمیانه در شرایطی همواره مستعد کشمکش و تنش بوده که به‌عنوان رخنه‌پذیرترین منطقه جهان، قدرت‌های بین‌المللی نیز با اشتراکات و افتراقات مختلف در آن حضور دارند و حالا ترکیب تمامی این عوامل با اقدامات تهاجمی رژیم اسرائیل در صورت عدم کنترل و مدیریت آن می‌تواند، منطقه را در نقطه بی‌بازگشتی قرار دهد. لذا در چنین شرایطی نحوه کنش برخی کشورهای عربی که عملاً نظاره‌گر تحولات بوده و چه بسا از تشدید درگیری میان تهران و تل‌آویو نیز استقبال می‌کنند به طور قطع تبعات پرهزینه‌ای برای آنها در بر خواهد داشت. چراکه اگر هم دستاوردی در تشدید تنش‌های فعلی داشته باشند، این دستاوردها مقطعی و تاکتیکی است و در صورت همه‌گیر شدن درگیری‌ها، هزینه‌های بی‌عملی و سیاست‌های دوگانه آنها بر دوش این دولت‌ها نیز سنگینی می‌کند. از این رو تجربه یک سال گذشته نشان می‌دهد که رهبران عربی باید سایه بحران را درک کرده و یک بار برای همیشه تصمیم بگیرند تا از این همه درگیری و تعارض منافع به سمت مدیریت بحران سپس ایجاد ثبات در راستای همگرایی با همه بازیگران حرکت کنند؛ چراکه زمان اینکه بگویم دشمن دشمن من، دوست من است گذشته و هزینه‌های هر نوع جنگی در منطقه بر دوش تمامی کشورها و بازیگران آن خواهد بود.

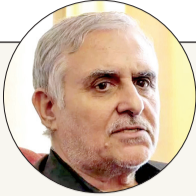
موجودیت ریشه‌دار اجتماعی

صباح زنگنه: حزب‌الله حاصل تفکر مقابله با اشغالگری و مجموعه‌ای از تحولات اجتماعی و سیاسی و فرهنگی لبنان است. حزب‌الله یک نیرو یا حزبی که برای انتخابات تشکیل شده باشد و بعد از آن نیز ناپدید شود، نیست. بنابراین یک موجودیت ریشه‌دار اجتماعی است که با فرهنگ مقاومت و مخالفت با اشغالگری رشد یافته است. به همین دلیل نمی‌توان ریشه آن را زد.

نمایندگی یک تفکر

نصرت‌الله تاجیک: باید این نکته را در نظر داشت که حزب‌الله نمایندگی یک تفکر را دارد؛ تفکر مقاومت مشروع برای رفع اشغال صهیونیستی از لبنان و آزادسازی اراضی و آب‌های این کشور که توسط اسرائیل غصب شده است. اگر از این منظر به موضوع نگاه کنیم و با توجه به اصل خود ترمیمی سیستم‌ها برای دیرکل شهید حزب‌الله یک جانشینی تعیین خواهد شد و تفکر مورد نظر ادامه خواهد یافت.

فرسایشی و کشنده

محمد علی سبحانی: حزب‌الله دارای مرزی طولانی با اسرائیل است. در تمام این مرزها، شهرک‌های اسرائیلی قرار دارند. جنگ فرسایشی برای اسرائیل کشنده است. اسرائیلی‌ها در بازه‌ای از زمان که در درون سرزمین‌های لبنانی که به اشغال خود درآورده بودند، مستقر بودند، ضربات سنگینی را متحمل شدند. این تصویری خام خواهد بود که اسرائیل بتواند با همه امکانات خود نیروی مقاومت را از بین ببرد.

لزوم حفظ محور مقاومت

یک سال پس از عملیات توفان الاقصی

ایوب حطاویان
پژوهشگر روابط بین‌الملل

تحولات منطقه با چنان سرعتی درحال اتفاق افتاد که بسیاری از تحلیلگران اعتقاد دارند، منطقه درحال گذار است و رویه‌های جدیدی درحال شکل‌گیری است. رویه‌هایی که ماهیتی صفر و یکی دارند. به این معنا که پیروزی یک طرف به معنای باخت دیگری است و عقب‌نشینی یک بازیگر، پیشروی بازیگر دیگر را به دنبال دارد. در چنین فضایی تلاش برای بقا به مهم‌ترین هدف استراتژی‌های بازیگران مبدل می‌شود. هدفی که ناظر بر وجود است و بازیگران از هیچ‌گونه اقدامی جهت استمرار بقای خود چشم‌پوشی نمی‌کنند.

اگرچه مبارزه با رژیم صهیونیستی به دهه‌ها پیش بازمی‌گردد با این حال هفتم اکتبر و عملیات توفان الاقصی موجب شد ترتیبات امنیتی، سیاسی، اقتصادی و چه بسا تکنولوژیک در منطقه دست‌خوش تغییر شوند و مفاهیمی از جمله بازدارندگی شدیداً در معرض فرسایش قرار گیرند. سلسله حوادث پس از عملیات توفان الاقصی نشان‌دهنده سیر مستمر گسترش دامنه و عمق خشونت‌ها در سرتاسر منطقه است. تحریک متوالی ایران از جانب رژیم صهیونیستی در ماه‌های اخیر چهره آشکارتری به خود گرفته و در هر بار ایران سعی کرده با رفتار عقلانی به این تحریکات پاسخ دهد.

عملیات‌های وعده صادق ۱ و ۲ در این قالب ذهنی تفسیر می‌شوند. این عملیات‌ها بیش از آنکه ماهیتی تهاجمی داشته باشند، ماهیتی دفاعی دارند و با هدف تحت فشار قرار دادن رژیم صهیونیستی برای عدم تعرض به ایران همچنین توقف ماشین کشتار آن برنامه‌ریزی شده‌اند.

محیط امنیتی منطقه‌ای برای تهران و تل‌آویو درحال تغییر است. در این محیط امنیتی، بازدارندگی معنا و مفهوم سابق خود را از دست داده است. به عبارتی دیگر، تلاش برای کنترل رفتار حریف به واسطه تهدید و ارعاب در زمان فعلی، قابلیت خود را از دست داده است. ترور رهبران مقاومت از جمله اسماعیل هنیه و سیدحسین نصرالله و حمله به منافع ایران در منطقه از جانب اسرائیل و عملیات‌های وعده صادق ۱ و ۲ از جانب ایران، گویای این امر است. همچنین در این محیط امنیتی تغییر یافته، نقش پارامترهای منطقه‌ای و بین‌المللی را نمی‌توان نادیده گرفت. آمریکا و متحدان اروپایی از یک سو و گروه‌های مقاومت در سرتاسر منطقه از سوی دیگر نقش موثری در این محیط امنیتی ایفا می‌کنند. تغییر محیط امنیتی منطقه‌ای بیش از آنکه خواست ایران باشد، حاصل قصد اسرائیل است. بر مبنای همین تغییر است که بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل از «تغییر نقشه خاورمیانه» صحبت می‌کند و عملیات ترور سیدحسین نصرالله را «عملیات نظم نوین» می‌نامد. براساس این ذهنیت، تصمیم‌گیران سیاسی نظامی رژیم صهیونیستی سعی دارند با استفاده از شرایط

پیش آمده پس از ۷ اکتبر و حمله به غزه، لبنان را مورد تهاجم زمینی تمام‌عیار قرار دهند و با حذف تمامی رهبران حزب‌الله و از بین بردن ساختارهای سیاسی و نظامی آن به جنگ‌های همیشگی پیرامونی خود که توسط گروه‌های مقاومت مدیریت می‌شوند، پایان دهند. گام‌های بعدی در این استراتژی احتمالاً عراق، یمن و حتی ایران است.

گروه‌های مقاومت، پرونده هسته‌ای و پرونده موشکی سه موضوع اصلی سیاست خارجی ایران هستند. فرسایش هر کدام از آنها به امنیت ملی ایران ضربه می‌زند. راهبرد فعلی نتانیاهو برخلاف بسیاری که اعتقاد دارند، خواهان جنگ تمام‌عیار با ایران است بر تضعیف تدریجی محور مقاومت متمرکز است. ایران است که نتانیاهو سعی دارد با اعمال فشار شبح جنگ تمام‌عیار بر ایران هر گونه اراده سیاسی برای مقابله با اقدامات رژیم صهیونیستی از جانب تهران را بگیرد، درحالی که اسرائیل پس از تضعیف حماس به ناتوان‌سازی حزب‌الله و محور مقاومت بپردازد. اگر اسرائیل در فکر جنگ تمام‌عیار با ایران است قطعاً در زمان فعلی به چنین چیزی با توجه به مسائل داخلی خود نمی‌اندیشد. حمله تمام‌عیار روزی به وقوع می‌پیوندد که ایران، محور مقاومت را از دست داده باشد به همین جهت باید جمهوری اسلامی تمامی امکانات و ظرفیت‌های خود را برای حفظ محور مقاومت، به‌ویژه حزب‌الله که خط مقدم این مقابله است، به کار گیرد و در صورت لزوم عملیات‌هایی از جنس عملیات‌های صادق را تکرار کند.

نزاع برای اعمال نظم جدید در خاورمیانه

مروری بر تحولاتی که منطقه طی یک سال پیش تجربه کرده است

اسامه حسن‌پور
عضو سازمان جوانان
حزب کارگزاران سازندگی ایران

ایالات متحده در سال ۲۰۲۱ تصمیم به خروج از افغانستان گرفت و در سپتامبر ۲۰۲۵ به طور کامل از عراق خارج خواهد شد. ظهور ابرقدرتی به نام چین و احیای نسبی قدرت روسیه از سال‌ها پیش، آمریکا را وادار به تجدیدنظر در سیاست خارجی خود کرده بود که تجاوز روسیه به اوکراین و تشدید بحران در تنگه تایوان، چرخش راهبردی این کشور از خاورمیانه به سمت شرق اروپا و چین را شدت بخشید. تا پیش از آغاز جنگ غزه، آمریکا در تلاش بود تا با پیشسبرد طرح صلح اعراب و اسرائیل که در دوره ترامپ به پیمان ابراهیم معروف شد، محیطی امن برای مهم‌ترین متحد خود در خاورمیانه به وجود آورد و با کاهش حضور نظامی در منطقه، سیاست موازنه از راه دور یا Offshore Balancing را در دستور کار خود قرار دهد.

اسرائیل اما با بازتعریف سیاست خاورمیانه‌ای آمریکا مخالف و همواره نگران خروج آمریکا از منطقه بود تا اینکه ۷ اکتبر سال گذشته، فضای سیاسی منطقه دگرگون شد. حمله حماس به اسرائیل و در مقابل، یورش همه‌جانبه ارتش اسرائیل به غزه و اقدام به نسل‌کشی سپس حمله به لبنان همچنین ترور اسماعیل هنیه و سیدحسین نصرالله و سایر رهبران

حزب‌الله، نشان از تلاش نتانیاهو برای کشاندن پای آمریکا به جنگی تمام‌عیار در منطقه و حفظ حضور نظامی این کشور در خاورمیانه دارد. نتانیاهو عملیات ترور سیدحسین نصرالله را «نظم جدید» نام‌گذاری کرده بود که از عزم اسرائیل برای تغییر قواعد بازی در منطقه خبر می‌دهد. اسرائیل تا این جای کار و با چراع سبز و حمایت تمام‌عیار بایدن، توانسته ضربات جبران‌ناپذیری به کشورهای موسوم به محور مقاومت وارد کند. ایجاد زمین سوخته در این کشورها همراه با دولت‌های ورشکسته و ضعیف از نظر سیاسی و اقتصادی و اختلافات داخلی، هدفی است که نتانیاهو دنبال می‌کند تا از این طریق متحدین ایران را عملاً از مدار خارج کرده و با فشار بر ایران، نظم جدید خود در منطقه را اعمال کند.

ایران پیش از آغاز جنگ غزه در موقعیت دشواری از نظر سیاسی و اقتصادی قرار داشت. فشار تحریم‌های آمریکا، کاهش سرمایه‌گذاری خارجی و تبادلات اقتصادی با کشورهای منطقه و جهان، حذف از معادلات مهم و کریدورهای منطقه‌ای و در نهایت نزدیک شدن به پایان برجام و تلاش غرب برای فعال کردن مکانیسم ماشه و ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت سازمان ملل، فضا را برای ایران به اندازه کافی سخت کرده بود. حال با ضربات مهلکی که بر پیکر متحدین منطقه‌ای ایران وارد شده و همچنان نیز ادامه دارد، توان ایران برای چانه‌زنی با غرب و امتیازگیری از رقبای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای درحال کاهش است. حمایت ایران از

متحدین منطقه‌ای خود ضمن اینکه موضعی منطقی و اخلاقی در جهت مقابله با گسترش صهیونیسم و اسلام تکفیری در منطقه محسوب می‌شود، همواره ابزاری بوده برای امتیازگیری در پرونده‌های مختلف سیاسی و امنیتی. ایران غالباً به شکل صحیح و هوشمندانه‌ای از این ابزار خود جهت اعمال فشار به رقبای استفاده کرده و در بسیاری از موارد نیز به نتیجه دلخواه رسیده است.

اما حالا که دولت جدید درصدد احیای مذاکرات در حوزه‌های مختلف برای رفع موانع سیاسی و اقتصادی است، ابزار ایران جهت نیل به این هدف کم و کتر می‌شود. استفاده مناسب از دیپلماسی و میدان به‌عنوان دو بسال پیش‌برنده سیاست منطقه‌ای ایران باید هوشمندانه‌تر از قبل انجام شود. فردای روزی که حمله وعده صادق ۲ انجام شد، وزیر امور خارجه سعودی در قطر در دیدار با پزشکیان گفت که عربستان تمایل دارد، پرونده اختلافات خود با ایران را به طور کامل ببندد. این اتفاق نمونه‌ای موفق بود از نتیجه دیپلماتیک یک عملیات میدانی. ایران باید با حفظ خویشتن‌داری و پرهیز از خشم و هیجان ضمن بازنگری در دکترین‌های اطلاعاتی، ضداطلاعاتی و امنیتی، تلاش کند تا با حمایت از متحدین منطقه‌ای خود از تضعیف و احیائاً نابودی آنها جلوگیری کرده و علاوه بر حفظ این ابزار، جهت امتیازگیری در مذاکرات آتی از ترسیم قواعد و نظم جدید در منطقه توسط محور عبری-عربی جلوگیری نماید.

دیدگاه: یادداشت اجتماعی

بدون زمان بندی

چه زمانی در ب‌های میدان مشق باز می‌شود؟

مریم اطمینانی
روزنامه‌نگار میراث فرهنگی

در سال ۸۲ طرحی در هیات وزیران تصویب شد که در صورت اجرایی شدن آن وسعت مجموعه موزه‌ای - گردشگری فرهنگی ایران در پایتخت به ۲۸ هکتار می‌رسید و این منطقه به بزرگ‌ترین موزه آسیا و یکی از پنج موزه بزرگ جهان تبدیل می‌شد.

مصوبه هیات وزیران سال ۸۲ مبنی بر آزادسازی سایت تاریخی میدان مشق تا کاخ گلستان بر این پایه استوار بود که آثار تاریخی مخزن موزه ملی در ساختمان‌های میدان مشق، یعنی همسایه دیوار به دیوار موزه ملی در معرض دید عموم قرار گیرد و به وسعت این موزه افزوده شود.

میدان مشقی که بخشی از ساختمان‌هایش در اختیار وزارت امور خارجه و دانشگاه هنر است. این محوطه تاریخی ثبت ملی مربوط به دوره قاجار (با کاربری ترمین رزمی قشون در زمان فتحعلی‌شاه) در تهران و در محدوده بین خیابان امام خمینی (سیه) و سی تیر واقع شده که در دوره پهلوی اول با تلفیق سنت و مدرنیته ساختمان‌هایی در آن ساخته شده که همچنان زیباست و در معماری حرف‌های زیادی برای گفتن دارد.

در زمان تلاش برای مصوبه میدان مشق گفته می‌شد، بیش از ۴۱ هزار مترمربع از این فضا می‌تواند دربرگیرنده فضای موزه‌ها، اداری، خدماتی و پشتیبانی باشد و مجموعه میدان مشق در کنار موزه‌های بزرگی چون بریتیش موزیم، موزه لور، موزه آرمنیاز و موزه متروپولیتن قرار گیرد. طرح مصوب دولت محمد خاتمی در دوره دولت محمود احمدی‌نژاد همچنان خاک می‌خورد.

با آمدن دولت حسن روحانی در اردیبهشت سال ۹۳ مسعود سلطانی فر، رئیس وقت سازمان میراث فرهنگی با انتقاد از بی‌توجهی دولت گذشته به این مصوبه گفت: قرار بود از میدان مشق تا کاخ گلستان آزادسازی و تبدیل به یک سایت تاریخی شود اما تاکنون اقدام موثری در این زمینه انجام نشده است.

اما طرح مذکور در دولت روحانی هم اجرایی نشد. بار دیگر این طرح در دوره وزارت سعیدعزت‌الله ضرغامی در دولت سیدابراهیم رئیسی مطرح شد.

مرحوم رئیسی در مهر ۱۴۰۱ از محدوده میدان مشق بازدید و از آن مسیر وارد موزه ملی شد. او همان تصمیم به اجرای مصوبه واگذاری در ساختمان تاریخی در اختیار وزارت خارجه و ساختمان شهرداری به موزه ملی با هدف تغییر کاربری به موزه و اجرای طرح بر زمین مانده ۴ دولت پیشین شد.

او خطاب به ضرغامی خواست بلافاصله مصوبه ساماندهی میدان مشق و توسعه موزه ملی اجرایی و ساختمان دیگری برای استقرار وزارت خارجه در نظر گرفته شود. دستوری که مشمول زمان شد و همچون دستور خاتمی بر زمین ماند. اینک در مهرماه ۱۴۰۳ مسعود پزشکیان رئیس‌جمهوری ایران برای رونمایی الواح هخامنشی در موزه ملی حضور یافت.

در حاشیه این بازدید میراث‌پاشی از سیدرضا صالحی‌امیری، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی جویا شد؛ آیا در بازدید رئیس‌جمهوری از موزه ملی درباره تعیین تکلیف میدان مشق هم صحبت شد.

وزیر هم توضیح داد: موضوع بسیار طولانی است. از بیش از ۲۰ سال قبل یکی از کسانی بودم که دنبال آزادسازی این منطقه بودم. این جغرافیایی که به میدان مشق مشهور است، مرکز خلافت بوده و ۱۶ موزه در اطراف موزه ملی حضور دارد و اگر به منطقه توریستی تبدیل شود در اشتغال، انتقال فرهنگی و اقتصاد گردشگری تأثیرگذار می‌تواند باشد.

اما این موضوع بسیار پیچیده است که با وعده و وعید یک روزه و یک ساله ممکن نیست و آزادسازی دستگاه‌های اداری مختلف از این منطقه، هزینه سنگینی دارد که باید ساختمان‌های جدید ساخت یا خرید و تبدیل این فضا به فضاهای فرهنگی و موزه‌ای، پروژه بلندمدتی است و یکی از اهداف کلان وزارت میراث پیگیری موضوع میدان مشق است و هم از علائق و هم از ضرورت‌های دولت است و این دولت هم به این مساله اعتقاد دارد و نیازمند منابع بسیار سنگین برای آزادسازی دستگاه‌های حاضر از جمله وزارت خارجه است. این پروژه بلندمدت است و به هیچ‌وجه امکان دادن وعده زمان‌بندی وجود ندارد.

آرامستان

حمیدرضا صارمی، معاون شهرسازی و معماری شهرداری گفت: شورای شهر با ساخت ۳ آرامستان در کلاغانه در حریم منطقه ۲۰ در جنوب تهران، زمینی در اطراف بزرگراه امام رضا در حریم منطقه ۱۵ و در اراضی جاده ساوه موافقت کرد. به جز این ۳ نقطه اصلی، ۳ موقعیت دیگر هم در انتهای حریم منطقه ۲۲، شرق قصر فیروزه ۲ و مکانی هم در اطراف بزرگراه شهید شوشتری تصویب شد.

رحم کنید!

وزیر مهاجرین حکومت طالبان در واکنش به اخراج تبعه این کشور گفت: مهاجران افغان در امور داخلی هیچ کشوری مداخله نکرده و کشورهای همسایه باید از اخراج مهاجران افغان دست بردارند. اکنون امنیت در کشور تأمین شده است؛ کوشش کنید به وطن خود برگردید. هر چقدر هم که در خارج وقت خود را بگذرانید، وطن، وطن است. در قبال کشورتان مسئولیت دارید؛ بیایید تا این را بسازیم.

خبرهای خوب

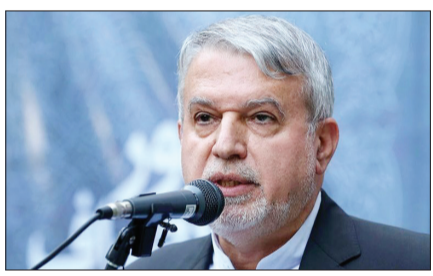
ستار هاشمی، وزیر ارتباطات درباره رفع فیلترینگ با بیان اینکه به طور متوسط دوسوم مشترکان همراه از فیلترینگ استفاده می‌کنند، گفت: این موضوع آسیب جدی‌ای برای امنیت سایبری ماست و می‌تواند تلفن‌های همراه را به سکوی برای حمله به زیرساخت‌ها تبدیل کند. با توجه به وعده‌هایی که دولت داده این موضوع در دستور کار وزارت ارتباطات است و با تمام توان و انرژی درخصوص گشایش این موضوع در تلاش هستیم.

در شیراز چه خبر است؟

وزیر میراث فرهنگی می‌گوید: در مقابل تخریب بافت تاریخی شیراز منفعل نبوده است

گروه اجتماعی: وزیر میراث فرهنگی می‌گوید، در مقابل گزارش‌های منتشر شده در مورد تخریب اماکن تاریخی و پروژه ایستگاه متروی نزدیک حافظیه شیراز، وزارتخانه‌اش «منفعال» عمل نکرده و «هرگونه حرکتی خوارج از قوانین جاری» را پیگیری کرده است. رضا صالحی‌امیری این سخنان را در واکنش به پرسش خبرنگاری ایلنا که «دلیل انفعال معاونان و مدیران وزارت میراث فرهنگی در برابر تخریب این آثار چیست؟» گفته است. این عضو دولت چهاردهم در رابطه با گزارش‌های منتشر شده از تخریب محوطه‌های تاریخی و آثار تاریخی کشور، به‌ویژه در محوطه‌های باستانی شیراز، از جمله تخریب کوه رحمت تخت‌جمشید و رسیدن مترو شیراز به ۵۰۰ متری حافظیه و همچنین بتن‌ریزی در محوطه پیشاپور استان فارس گفته که «در اولین اقدام به استاندار مربوطه تذکر داده‌ام. در گام بعدی به مقامات دستگاه‌های ذی‌ربط به صورت مکتوب [تذکر داده‌ام] و در سطح بعدی از تخریب‌کنندگان آثار تاریخی در قوه قضائیه شکایت حقوقی کرده‌ام». در همین رابطه محمد ثابت‌آقلیدی، مدیرکل میراث فرهنگی استان فارس به خبرنگاری برنا گفته که «در حال حاضر پروژه احداث مترو متوقف شده و منتظر نتیجه جلسه شورای فنی استان هستیم». این مقام محلی گفته که «طبق نظریات شهرداری مترو در عمق ۲۶ متری زمین احداث می‌شود، ادعای شهرداری هم این است که می‌خواهند از تجهیزات مدرن که لرزه و آسیب‌ی به همراه ندارد، استفاده کنند». مدیرکل میراث فرهنگی استان فارس می‌گوید: «قبرستان قدیمی واقع در حافظیه در عمق ۶ متری زمین است» و وعده داده که اگر «بررسی‌های کارشناسی تأیید کند که احداث مترو تهدیدی برای قبرستان و آرامگاه حافظیه است» از «طبق قوه قضائیه» مانع از انجام کار خواهند شد. پیگیری توسعه خط مترو شیراز و تأثیرش بر این مناطق تاریخی پیش از این هم با مخالفت‌هایی روبرو شده بود که چند سال پیش اجرای پروژه متوقف شد اما در ماه‌های گذشته بار دیگر به جریان افتاد و واکنش‌های اخیر را در پی داشت. ماجرای احداث ایستگاه متروی حافظیه شیراز در دوران شوروی چهارم این شهر مطرح شد اما در دوران شورای پنجم به سبب درک تهدید ایجاد مترو برای آرامگاه حافظ، این طرح دستخوش تغییراتی شد. در نهایت تصمیم بر این شد که جهت حفاظت از آرامگاه حافظ و آثار تاریخی این محدوده، مترو در فاصله یک کیلومتری از حافظیه متوقف شود و از این مسیر به بعد تراموا مسئولیت عبور مسافران و گردشگران در مسیر حافظیه و بافت تاریخی شیراز را بر عهده بگیرد. با روی کار آمدن شورای ششم شهر شیراز اما بار دیگر ورق برگشت و امتداد تونل مترو حتی در زیر آرامگاه حافظ مورد توجه قرار گرفت؛ در نتیجه این رویکرد شهرداری تونل متوقف شده متروی شیراز را ادامه داده و گفته می‌شود حالا به ۵۰۰ متری حافظیه رسیده است. آنگونه که فعالان و کارشناسان میراث فرهنگی گفته‌اند آبنبار و گورستانی تاریخی نیز در اطراف آرامگاه حافظ قرار دارد. همچنین لرزش‌های مترو در صورت جامانی نامناسب تونل و ایستگاه، می‌تواند برای بنای قدیمی و خاطر‌انگیز حافظیه آسیب‌زا باشد. احداث

خط تراموا در شیراز و عبور آن از بافت تاریخی حتی می‌توانست امکان دسترسی به مجموعه‌ای از آثار تاریخی را برای گردشگران فراهم کند. در محدوده ۳۵۷ هکتاری بافت تاریخی شیراز حدود ۱۲ هزار پلاک و ۴۱۰ اثر دارای ارزش وجود دارد. بافت تاریخی شیراز در ۲ مرداد ۱۴۰۲ سرانجام پس از تخریب‌های پی‌درپی و پیگیری‌های بسیار در فهرست میراث ملی ایران ثبت شد. محدوده این بافت هم، بین خیابان‌های تختی، فردوسی، قائنی، بلوار سیبویه و زنبینه تعیین شده است. این محدوده ۳۶۰ هکتار از بافت تاریخی شهر شیراز با ۱۱۰ اثر ثبتی و ۲۵۰۰ بنای با ارزش تاریخی

را شامل می‌شود. قدمت حافظیه (آرامگاه حافظ) که در قدیم به آن تکیه حافظ می‌گفتند به نیمه اول قرن نهم هجری قمری (قرن یازدهم میلادی) می‌رسد. تیموریان، افشاریه و زندیه این بنا را بازسازی و مرمت کرده‌اند. در دوران پهلوی اول به ابتکار علی‌اصغر حکمت، وزیر آموزش و پرورش وقت با طراحی آندره گدار، معمار فرانسوی آرامگاه کونین حافظ بنا شد. در این طرح به سبک همان طرح گذشته، حافظیه به دو بخش شمالی و جنوبی تقسیم شده و ایوانی به طول ۵۶ و عرض ۷ متر و با ۲۰ ستون سنگی به ارتفاع ۵ متر آن دو باغ را از یکدیگر جدا می‌کند. اجرای کامل این طرح تا سال ۱۳۱۷ به درازا انجامید. ماجرای متروی شیراز بی‌شبهت به احداث متروی اصفهان نیست. احداث متروی اصفهان نیز مخالفت‌های زیادی در پی داشت. فعالان میراث فرهنگی در پی آن بودند که مترو از چهارباغ عبور نکند، اما شهرداری با لجبازی و با وجود مخالفت میراث فرهنگی مترو را از زیر چهارباغ عبور داد؛ نتیجه آنکه پایه یکی از کانال‌های مترو منحرف شده و به پایه سی‌وسه‌پل برخورد کرد و به این پل تاریخی آسیب رساند و ترک بزرگی روی آن ایجاد کرد. به سبب این انحراف کانال، البته قطار هم دیگر نمی‌توانست وارد ایستگاه شود و به این ترتیب ایستگاهی نیز که کنار سی‌وسه‌پل ایجاد شده بود، بدون استفاده باقی ماند.

ماجرای کوه رحمت

اما این روزها علاوه بر حریم حافظیه، کوه رحمت تخت‌جمشید نیز حواشی داشت. بهره‌برداری فراقانونی از این معدن در سال ۱۳۷۵ از سوی شهرداری مردوست آغاز شد. معدن یک‌بار در سال ۱۳۹۴ با دستور قضایی تعطیل شده بود اما مجدداً، به‌ویژه در دو ماه گذشته فعالیت

بیست‌ودومین نمایشگاه بین‌المللی محیط زیست برگزار می‌شود

میان نهادها، سازمان‌ها و شرکت‌های فعال در حوزه محیط زیست و انرژی، ترویج مفاهیم پایداری و مسئولیت اجتماعی در میان عموم مردم و تشویق به رفتارهای سازگار با محیط زیست برگزار خواهد شد. این نمایشگاه فرصتی است تا شرکت‌ها علاوه بر تبادل دانش و فناوری‌های جدید زیست‌محیطی با حضور و حمایت نسبت به گونه‌های در معرض انقراض حیوانی و گیاهی در راستای مسئولیت اجتماعی سبز و رعایت استانداردهای محیط زیستی صنایع گام‌های اصولی و بنیادین بردارند. صنایع، معادن، پتروشیمی‌ها، سازمان و نهادهای مرتبط، سمن‌ها و سایر گروه‌های متقاضی شرکت در این نمایشگاه می‌توانند در فرصت باقی‌مانده از طریق پایگاه اینترنتی www.Envirex.ir یا شماره تماس ۰۹۱۷۳۰۸۳۹۲۶ نسبت به پیش‌ثبت‌نام اقدام کنند.

بیست‌ودومین نمایشگاه بین‌المللی محیط زیست با حمایت سازمان حفاظت محیط زیست در روزهای ۲۹ آبان لغایت ۲ آذرماه ۱۴۰۳ توسط شرکت ایده تجارت هرمس و مجوز سازمان توسعه تجارت ایران در نمایشگاه شهر آفتاب تهران برگزار خواهد شد که با استقبال گسترده صنایع و معادن، شرکت‌های دانش‌بنیان و فعالان محیط زیستی مواجه شده است. به گزارش روابط عمومی نمایشگاه؛ این نمایشگاه با هدف افزایش سطح دانش و آگاهی عمومی درخصوص مسائل زیست‌محیطی، ایجاد فضای برای تبادل دانش و تجربیات بین کارشناسان، متخصصان و فعالان حوزه محیط زیست، معرفی و تشویق به‌کارگیری راهکارهای نوآورانه و فناوری‌های پیشرفته در جهت کاهش مصرف سوخت، انرژی و حفظ منابع طبیعی، تقویت ارتباط و همکاری

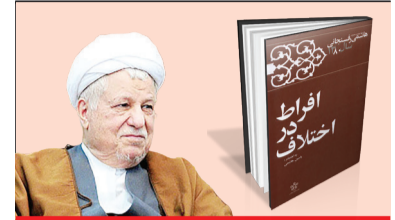

سازندگی: روزنامه سیاسی و اجتماعی • صاحب امتیاز: حزب کارگزاران سازندگی ایران • مدیرمسئول: سیدافضل موسوی • سردبیر: اکبر منتجبی

زیر نظر شورای سیاستگذاری: سیدحسین مرعشی (رئیس)، محمد عطریانفر، محمد قوچانی، علی هاشمی، سیدعلیرضا سیاسی، امیر اقلتی

مدیر هنری: رضا دولت‌زاده • عکس: رضا معطریان • ویراستار: سعیده آری‌نفر • حروف‌چین: مجتبی دیگر • نشانی: تهران، پاسداران، نگارستان پنجم، پلاک ۸، تلفن: ۲۲۸۴۱۲۶۲ • چاپ: امید نشر ایرانیان: ۹-۸۸۵۳۷۱۶۸ • توزیع: نشر گستر امروز: ۶۹۱۳۳۰۰۰

کارنامه: خاطرات هاشمی ۱۳۸۰

اوقات در اختلاف ۱۰۴

ادامه شنبه ۱۳ مرداد

دیدار با دانشمندان آذربایجان

آقای [حسین] محلوچی، [معاون اجرایی مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام] آمد و گزارشی داد از مذاکره طولانی‌اش با نماینده شیخ‌سلطان، امیر شارجه و خود سلطان سپس مذاکره با وزارت امور خارجه و شورای عالی امنیت ملی و دکتر [علی اکبر] ولایتی، [مشاور رهبری در امور بین‌الملل] که نهایتاً به توافقی درباره جزیره ابوموسی رسیده‌اند اما اخیراً طرف ایرانی، شرط‌های جدیدی مطرح کرده است.

عصر، جمعی از دانشمندان جمهوری آذربایجان آمدند. میهمان کمیته امداد هستند. از من به عنوان عضو افتخاری آکادمی علوم آذربایجان، خواستند که توجه بیشتری به کشورشان داشته باشم. من هم صحبت مفصل و دوستانه‌ای مبتنی بر عوامل برابری و برادری و دوستی دو ملت کردم و بر ضرورت حل مساله اختلافات مرزی در دریای خزر از طریق مذاکره و تبدیل دریای خزر به دریای دوستی، تأکید کردم.

امروز مجلس، صبح و عصر درباره حقوقدان‌های شوروی نگهبان بحث کرد و فقط یک نفر را انتخاب کرد؛ با اینکه آقای [سید محمود هاشمی] شاهرودی، [رییس قوه قضاییه] کوتاه آمده و افراد جدیدی را معرفی کرده، باز هم رأی نیاوردند. آقای [مهدی] کروبی، [رییس مجلس] اعلام کرده که فردا مراسم تحلیف [رییس‌جمهور] برگزار می‌شود اما رهبری نامه‌ای به آقای کروبی نوشته و دستور داده‌اند که به خاطر شبهه قانون اساسی، تحلیف را تا انتخاب شدن حقوقدان‌ها به تأخیر بیندازند.

سپس هیأت‌رئیس [مجلس] اعلام کرده که فردا جلسه عادی دارند و تحلیف انجام نمی‌شود؛ با اینکه شبیه به اصل رسمیت مجلس است، با وضعی که برای شورای نگهبان پیش آمده است. آقای [سیدعلی اصغر میر] حجازی، [معاون دفتر رهبری] هم تلفنی گفت، رهبری نظر من را در خصوص کیفیت ارجاع مساله به مجمع تشخیص مصلحت پرسیده‌اند. گفتیم اگر بناست به عنوان معضل ارجاع شود، بهتر است شورای نگهبان یا قوه قضاییه یا مجلس از رهبری درخواست ارجاع نمایند.

[جورج بوش]، رئیس‌جمهور آمریکا امروز مصوبه کنگره آمریکا در مورد تحریم ۵ ساله ایران را امضا کرده، با اینکه نظر دولت آمریکا تمدید دو ساله بوده است. بحران فلسطین همچنان داغ است.

یکشنبه ۱۴ مرداد

تأخیر مراسم تحلیف ریاست جمهوری

بنا بود در مراسم تحلیف ریاست جمهوری در مجلس شرکت کنم، با دستور رهبری این مراسم به تأخیر افتاد و برنامه لغو شد. آقای کروبی، [رییس مجلس] اظهارات مناقشه‌آمیزی در مورد اظهارات و عمل رئیس قوه قضاییه کرد و آقای [هاشمی] شاهرودی جواب داد و آقای کروبی، پیشنهاد کمیته مشترکی برای تفاهم کرد و آقای شاهرودی، تجدید معرفی حقوقدانان در روز گذشته را کافی و کمیته را بی‌ثمر دانست.

بدعاقبت

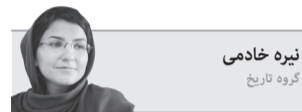
سازندگی به بهانه سالمرگ ابوالحسن بنی‌صدر به زندگی و زمانه او پرداخته است

هاشمی‌رفسنجانی، در این سال‌ها بنی‌صدر که نزدیکی بیشتری با جبهه ملی احساس می‌کرد، خود را توریسین انقلاب می‌دانست.

پاریس تا تهران

۱۲ بهمن ۱۳۵۷ در هوایمای ایرفرانس همراه اسام خمینی وارد تهران شد و پس از برگزاری جلسات سخنرانی در دانشگاه صنعتی شریف به عضویت در شورای انقلاب فرهنگی درآمد و تا تیرماه سال ۵۹ در این شورا حضور داشت. او خلاف روزهای دانشجویی که به نهضت آزادی گرایش پیدا کرده بود، حالا دیگر به مخالفت با بزرگان نهضت می‌پرداخت و پس از استعفای دولت بازرگان در رقابت با افرادی چون صادق قطب‌زاده به‌عنوان نخستین رئیس‌جمهور ایران انتخاب شد. پیش از آن اما مدتی معاونت وزارت امور اقتصادی و دارایی سپس به سمت وزیر امور اقتصادی و دارایی در دولت بازرگان بود و یک ماه پس از ریاست جمهوری، مسئولیت فرماندهی کل قوا به او محول شد. بنی‌صدر در همان دوران کوتاهی که در وزارت اقتصاد حضور داشت، سه اقدام مهم انجام داد. بانک‌ها را ادغام کرد تا سرنوشته سپرده‌گذاران نگران در بانک‌های خصوصی روشن شود. به دنبال ایده اقتصاد توحیدی که در ذهن داشت بهره‌های بانکی را مشمول بخشودگی کرد و در کوتاه‌ترین زمان به ۳۰ هزار سپرده‌گذار، وام ۳۰۰ هزار تومانی مسکن پرداخت کرد و امکان خانه‌دار شدن بسیاری را فراهم ساخت. در طول این دوران برخی رویکردها و چندین اتفاق، محبوبیت بنی‌صدر را کم کرد و باعث تزلزل موقعیتش شد؛ از جمله ورود عمده مخالفان از حزب جمهوری به نخستین دوره مجلس شورای اسلامی، سخنرانی در موافقت با تصفیه‌ها، مخالفت با حضور روحانیون در دولت و امور اجرایی، حمایت و سمپاتی از سازمان مجاهدین خلق و آغاز جنگ. نخستین تنش‌های جدی

زهره خادمی گروه تاریخ

نخستین فردی که پس از انقلاب مستقیماً از طریق آرای عمومی به ریاست جمهوری انتخاب شده بود ۱۷ مهرماه سال ۱۴۰۰ در بیمارستانی در پاریس از دنیا رفت. اکنون سه سال از مرگ او گذشته است. بنی‌صدر یکی از ۱۵ عضو اصلی و اولیه شورای انقلاب اسلامی بود و روحانی‌زاده؛ کسی که همان سال‌های اولیه پیروزی با جمهوری اسلامی زاویه پیدا کرد و از ایران گریخت و به فرانسه رفت.

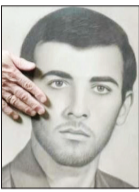
دوران دانشجویی تا زمان انقلاب

ابوالحسن بنی‌صدر در دوران دانشجویی به دکتر مصدق و جبهه ملی علاقمند شد و از همان زمان به دانشجویان مخالف با محمدرضا پهلوی پیوست. فعالیت‌های سیاسی او در ایران تا واقعه ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲ که مجروح شد، ادامه یافت و در نهایت برای ادامه تحصیل به پاریس رفت. وقتی در سال ۱۳۵۰ برای تیسع پیکر پدرش به نجف رفت با امام خمینی آشنا شد و این آشنایی او را تا یک دهه بعد به یکی از مشاوران نزدیک امام خمینی تبدیل کرد. این رابطه به قدری نزدیک بود که از سوی برخی چون مایکل اکسورثی، نویسنده و دیپلمات انگلیسی به رابطه پدر و پسر تفسیر می‌شد، اگرچه در عقاید اقتصادی، نگاه متفاوتی نسبت به بنیان‌گذار انقلاب داشت. از نظر اکسورثی، بنی‌صدر توجه بیشتری بر حاکمیت مردمی و حق تفسیر متون مقدس توسط تک‌تک افراد نشان می‌داد. تحصیلات خود را در زمینه اقتصاد و سرمایه‌گذاری تمام کرده بود بنابراین خود را در این زمینه صاحب نظر و عقیده می‌دانست. پیش از پیروزی انقلاب به عنوان یک ناسیونالیست اسلامی پرشور و اقتصاددان انقلابی با حکومت شاه مبارزه می‌کرد. به عقیده

تقویم

نخستین شهید ارمنی

جوانی که به جای تحصیل در خارج از کشور جنگیدن را انتخاب کرد

زوریک مرادیان نخستین ارمنی است که ۱۹ مهر سال ۱۳۵۹ در جنگ تحمیلی عراق علیه ایران بر اثر اصابت ترکش بمب به یادگانشان در پیرانشهر

به شهادت رسید. تیرماه سال ۱۳۳۹ در محله حشمتیه تهران به دنیا آمده بود. در زمان شهادت تنها ۲۰ سال داشت، شیفته ورزش بود و فوتبال بازی می‌کرد. تک پسر خانواده، درس‌خوان و باهوش بود و در تمام مقاطع تحصیلی شاگرد اول. در کنکور که شرکت کرد، سهمیه بورسیه خارج از کشور را به دست آورد؛ اما نرفت. گفته بود؛ هیچ وقت از ایران نمی‌روم، دوست دارم به خاک وطنم خدمت کنم و لباس سربازی بپوشم. در نهایت هم با وجود مخالفت مادر، دل او را نرم کرد و رضایت گرفت. سال ۵۸ عازم خدمت سربازی شد و سه ماه آموزشی را در شاهرود گذراند. بعد از سه ماه آموزشی دوره سربازی‌اش به ارومیه افتاد و با قطار به آنجا رفت. ماه نهم خدمت بود که جنگ شروع شد، آن زمان زوریک در پیرانشهر خدمت می‌کرد و همان جا هم شهید شد. مادر زوریک روایتی از لحظه شنیدن خبر شهادت فرزندش دارد: «ما آن زمان همه اقوام در یک خانه بزرگ پیش هم زندگی می‌کردیم. آن روز به دخترم گفتم بیا با هم بیرون برویم برای خرید. بیرون دیدم دو تا سرباز هی پلاک‌های [خانه‌ها] را نگاه می‌کنند. به یاد سپرم رفتم کنارشان گفتم: مادران به قربان‌تان برود. اما هنوز چشم دنبال آنها بود تا اینکه جلوی در خانه ما رسیدند و از همسایه‌ها پرسیدند، خانه زوریک مرادی اینجاست؟ تا کلمه مرادی را شنیدم به دنبال آنها دویدم و گفتم: شما دوستانش هستید؟ من مادرش هستم. یک کاغذ دستش بود به زور از دست او درآوردم. یکی از این دو سرباز گفت:

مرد در خانه دارید؟ این را که شنیدم دیگر بی‌هوش شدم و چیزی نفهمیدم و متوجه شدم قضیه از چه قرار است». آرتوش اسکندری از اعضای انجمن ارمنه درباره نحوه شهادت زوریک که در نخستین روزهای جنگ اتفاق افتاد، می‌گوید: «در روز ۱۹ مهرماه سال ۱۳۵۹ در حمله‌ای غافلگیرکننده، هدف میگ و میراژ عراقی‌ها قرار گرفتند. درحالی که زوریک آن روز در سنگر تنها بود و آماده دفاع و شلیک خمپاره بود در حمله جنگنده‌های عراقی با اصابت یک بمب به سنگرش به شهادت رسید. بعد از به شهادت رسیدن زوریک، نامه‌ای از او به دست خانواده‌اش رسید که در آن از حال‌وهوای خودش، پادگان و دوستانش نوشته بود و از والدینش خواسته بود که با توجه به شرایط جنگی کشور، مقررات خاموشی شبانه را رعایت کنند و به هوایماها و بمب‌افکن‌های دشمن فرصت جهت‌یابی و شناسایی ندهند». حالا دوستان این شهید ارمنی تبار برای زنده نگه داشتن یاد و نام او تیم فوتبالی را به نام شهید زوریک مرادیان تشکیل دادند و این تیم هر سال در بازی‌های سراسری ارمنه که توسط باشگاه فرهنگی - ورزشی آرات برگزار می‌شود، شرکت می‌کند. اسکندری درباره نحوه مراسم تدفین این نخستین شهید ارمنی می‌گوید: «به دلیل اینکه بستگان نزدیک زوریک ساکن اراک بودند، مجلس ترحیمی از سوی هیات کلیسا و مدرسه آن شهر وابسته به خلیفه‌گری ارمنه تهران در کلیسای «مسروپ مقدس» به مناسبت شهادتش برگزار شد. همچنین پس از انجام مراسم مذهبی در روز بیست‌وچهارم مهر ۱۳۵۹ در گورستان ارمنه (در جاده خراسان) پیکرش به خاک سپرده شد». در آن روزها همسایگان مسلمان اطراف منزل شهید، دو حمله برای شهید «مرادیان» در سر کوجه قرار دادند و با خانواده مرادیان همدردی کردند.

The 22nd International Environmental Exhibition
November 29 to December 2, 2024

بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی محیط زیست محیط زیست اقتصادی اقتصاد محیط زیست

زمان: ۲۹ آبان الی ۲ آذرماه ۱۴۰۳
مکان: مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی شهر آفتاب
ارتباط با ما: ۰۲۰-۵۴۵۱۲
www.envirex.ir